

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
AGENTIA NATIONALA DE ADMINISTRARE FISCALA

AGENTIA FISCALA

Prezent si viitor

Bucuresti, 2004

CUPRINS

Cuvant inainte	5
I. Reforma organizatorica reala la nivelul Ministerului Finantelor Publice ..	7
1. Infiintarea unui Departament de Administrare Fiscala.....	7
2. Infiintarea unei Directii generale de administrare a marilor contribuabili.....	7
3. Infiintarea unui colectiv de lucru pentru aplicarea legislatiei Uniunii Europene privind cooperarea administrativa.....	8
4. Preluarea activitatii de control a contributiilor sociale.....	9
II. Managementul institutional	10
1. Managementul performantei.....	10
2. Politica resurselor umane.....	11
3. Comunicarea institutionala.....	11
4. Colaborarea internationala.....	14
III. Armonizarea legislatiei fiscale in domeniul administrarii veniturilor bugetului de stat	20
1. Codul de procedura fiscala.....	20
2. Codurile de etica.....	22
3. Legislatie privind registrul unic de control.....	23
4. Legislatia privind produsele accizabile.....	24
IV. Imbunatatirea substantiala a gradului de colectare a veniturilor	25
1. Rezultate privind gradul de colectare al veniturilor.....	25
2. Transparenta privind obligatiile contribuabililor fata de bugetul de stat.....	27
3. Recuperarea arieratelor prin acordarea de inlesniri la plata obligatiilor restante la bugetul de stat si sanctionarea celor care nu respecta conventiile incheiate.....	28
4. Intensificarea masurilor de executare silita.....	31
5. Inscrierea in Arhiva Electronica de Garantii Reale Mobiliare.....	34
V. Intensificarea actiunilor de inspectie fiscala si cresterea calitatii actelor incheiate	36
1. Rezultatele actiunilor de control fiscal.....	36
2. Cresterea calitatii actelor de control incheiate.....	40
3. Preluarea activitatii de control a contributiilor sociale.....	41
4. Infiintarea unui compartiment central de gestiune a taxei pe valoarea adaugata.....	42
5. Promovarea la nivel national a cazurilor de evaziune fiscala.....	45

VI. Conformarea voluntara prin imbunatatirea asistentei acordate contribuabililor.....	62
1. Perfectionarea sistemului de gestiune a contribuabililor.....	62
2. Perfectionarea sistemului de gestiune a declaratiilor.....	63
3. Imbunatatirea serviciilor pentru contribuabili.....	63
VII. Obiective strategice ale Agentiei Nationale de Administrare Fiscala.....	67
1. Adaptarea Administratie Fiscale din Romania la standardele europene prin continuarea cooperarii internationale.....	67
2. Imbunatatirea colectarii veniturilor bugetare.....	68
3. Diminuarea arieratelor la bugetul general consolidat.....	69
4. Diminuarea evaziunii fiscale.....	70
5. Cresterea gradului de conformare voluntara.....	71
VIII. Planul anual al Agentiei Nationale de Administrare Fiscala.....	74

Cuvant inainte

O simpla analiza a sistemului de organizare globala ne arata ca lumea se constituie din multe natiuni diferite, populate de oameni diferiti, fiecare cu propria lor limba, religie, cultura, obiceiuri si istorie. Dar toate natiunile au cel putin un lucru in comun : Administratia Fiscala.

O astfel de institutie trebuie sa urmeze un curs in mijlocul unor asteptari contradictorii, respectiv presiunea nevoilor de asigurare a serviciilor publice - in permanenta crestere, in antagonism cu presiunea fiscala asupra masei impozabile - ce se doreste minimizata. Mediul si conditiile specifice de actiune in care opereaza Administratia Fiscala sunt diferite fata de ale altor organizatii. "Ingratitudinea" functiei de baza a institutiei tinde sa fie subestimata, uitandu-se faptul ca o Administratie Fiscala de incredere si cu o functionare linistita este o conditie de baza pentru o dezvoltare economica durabila.

La inceputul unui nou mileniu, Administratiile Fiscale din toata lumea sunt confruntate, mai mult sau mai putin, cu aceleasi progrese si sperante, in continua schimbare, fiind influentate in special de fenomenul globalizarii si al cresterii vitezei de transmitere a fluxurilor informationale. Acestea sunt impuse de amplificarea pretentiilor contribuabililor, ceea ce determina o cerere crescuta pentru un serviciu eficient, orientat spre client, un management transparent si accesul liber la informatie.

Tendinta persistenta catre mondializare atrage dupa sine o crestere semnificativa in magnitudinea si complexitatea investitiilor, tranzactiilor internationale si prestatilor internationale, inclusiv in forma "dematerializata". Efectul principal al globalizarii in plan fiscal este ca dificultatea controlului preturilor de transfer capata pondere tot mai mare. Noile oportunitati pentru comerțul electronic vor forta Administratiile Fiscale sa se lupte cu intrebarea : ce ar trebui impozitat si unde va fi plasata povara fiscala, cu consecinte negative asupra eficientei administrarii veniturilor fiscale.

Societatea in care trebuie sa opereze Administratiile Fiscale - inclusiv din punct de vedere microeconomic - nu mai este imuabila. Apar zilnic schimbari. Administratia Fiscala trebuie sa fie flexibila pentru a se adapta la standardele Uniunii Europene.

Inca din cursul anului 2002, Ministerul Finantelor Publice a inceput un proces intens de reforma si modernizare a activitatii de administrare fiscala, proces care a beneficiat atat de sprijinul factorilor interni, cat si de cel al programelor externe de asistenta tehnica. Necesitatea acestei reforme a administrarii impozitelor, taxelor, contributiilor si a altor venituri ale bugetului de stat a fost determinata de diversi factori, cum sunt schimbarile economice si sociale aparute in ultima perioada, obligatiile asumate de Romania odata cu exprimarea ferma a dorintei de aderare la Uniunea Europeana, mediul de afaceri conectat din ce in ce mai mult cu economia internationala, precum si schimbarile care au avut loc in plan international in procesul de modernizare al Administratiilor Fiscale.

In baza recomandarilor Misiunii Departamentului de Afaceri Fiscale al Fondului Monetar International, a fost demarat un program ambitios de imbunatatire a administrarii

veniturilor statului. Obiectivele principale s-au îndreptat către acordarea unei atenții deosebite categoriei de contribuabili mari, prin centralizarea administrării acestora și oferirea de servicii adaptate nevoilor lor speciale. De asemenea, s-a avut în vedere crearea unei administrații fiscale moderne, autonome și funcționând pe baza bunelor practici recunoscute la nivel internațional, precum și eficientizarea activității de administrare a veniturilor și creșterea gradului de colectare, prin unificarea administrării tuturor veniturilor bugetului general consolidat, în cadrul unei agenții naționale de colectare.

Din analiza globală a activității desfășurate pe parcursul anului 2003 de Departamentul de Administrare Fiscală din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, putem spune că cea mai importantă parte a resurselor disponibile au fost concentrate pentru atingerea obiectivelor stabilite în programele de reformă și modernizare a administrării veniturilor. De asemenea, în anul 2003 s-a înregistrat un cumul de realizări importante în privința pregătirii României pentru aderarea la Uniunea Europeană. Astfel, la nivelul Ministerului Finanțelor Publice au avut loc profunde transformări strategice și organizatorice, în paralel cu perfecționarea și stabilizarea legislației fiscale. Gradul de colectare a veniturilor s-a îmbunătățit substanțial, în mod vizibil, fiind într-o strânsă legătură cu intensificarea acțiunilor de control, dar și cu îmbunătățirea asistenței acordate contribuabililor.

Am sintetizat câteva din împlinirile pe care le-am considerat cu adevărat importante. În paginile următoare veți găsi o analiză mai aprofundată a principalelor preocupări și acțiuni întreprinse de Departamentul de Administrare Fiscală în cursul anului 2003, departament care a stat la baza constituirii, în anul 2004, a Agenției Naționale de Administrare Fiscală, principalul motor al colectării veniturilor la bugetul de stat. Aceasta trebuie să asigure pe lângă creșterea gradului de colectare al veniturilor bugetare și creșterea gradului de încredere publică în sistemul de administrare fiscală prin schimbarea modului de abordare a relațiilor cu contribuabilii și prin creșterea gradului de transparență, fără a atinge interesele personale ale contribuabililor. Măsură colectării și monitorizării unitare a impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale trebuie să aibă un efect pozitiv pentru disciplinarea fiscală a contribuabililor. Agenția va urmări realizarea schimbărilor necesare în managementul administrației fiscale prin stabilirea unor criterii de evaluare a performanței obținute de personalul din cadrul administrațiilor fiscale.

În vederea aderării României la Uniunea Europeană, Administrația Fiscală română trebuie să fie capabilă să asigure schimburile de informații intracomunitare în ceea ce privește taxa pe valoarea adăugată și accizele, precum și adaptarea procesului de gestiune, colectare și control, astfel încât să răspundă cerințelor Administrațiilor Fiscale ale statelor membre ale Uniunii Europene.

Neculae Plaiasu
Secretar de Stat
Presedintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală

I. Reforma organizatorica reala la nivelul Ministerului Finantelor Publice

1. Infiintarea unui Departament de Administrare Fiscala

In cadrul Ministerului Finantelor Publice **a fost infiintat la inceputul anului 2003 Departamentul de Administrare Fiscala**, prin unificarea tuturor directiilor de administrare fiscala sub coordonarea unui singur secretar de stat.

Prin aceasta reorganizare, conducerea Ministerului Finantelor Publice a urmarit imbunatatirea activitatii de administrare fiscala prin:

- **concentrarea resurselor organizatiei** asupra elaborarii si implementarii masurilor care au ca rezultat imbunatatirea conformarii voluntare, precum si asupra reformarii si modernizarii sistemului;
- **imbunatatirea managementului** la nivel national a sistemului de administrare fiscala.

Incepand cu data de 1 octombrie 2003, a fost infiintata Agentia Nationala de Administrare Fiscala, entitate care inglobeaza toate functiile de administrare fiscala realizate anterior in cadrul departamentului specializat din Ministerul Finantelor Publice, precum si functiile suport care se afla intr-o stransa interdependenta in realizarea obiectivelor agentiei.

Acesta Agentie, care a devenit operationala la 1 ianuarie 2004, are in subordine structurile de administrare si colectare a veniturilor la bugetul de stat din cadrul Directiilor finantelor publice judetene si a municipiului Bucuresti si Directiei generale de administrare a marilor contribuabili si isi desfasoara activitatea in domeniul impozitelor, taxelor, contributiilor si al altor venituri bugetare prin intermediul procedurilor de gestiune, colectare, control fiscal, solutionare a contestatiilor si dezvoltarea unor relatii de parteneriat cu contribuabilii, inclusiv prin acordarea de servicii de asistenta.

2. Infiintarea unei Directii generale de administrare a marilor contribuabili

La sfarsitul anului 2002, Guvernul Romaniei a decis unificarea administrarii marilor contribuabili din municipiul Bucuresti si din judetul Ilfov prin infiintarea unei Directii generale de administrare a acestora.

Aceasta hotarare a avut in vedere cresterea eficientei administrarii si colectarii veniturilor bugetului de stat, a monitorizarii si asistarii fiscale, precum si a controlului fiscal la aceasta categorie de contribuabili.

Selectia acestor contribuabili s-a realizat pe baza urmatoarelor criterii, indeplinite cumulativ:

- volumul obligatiilor la bugetul de stat constituite la nivelul anului 2001 sa fie mai mare sau egal cu **14 miliarde** lei;
- cifra de afaceri raportata in Situatiile financiare incheiate la 31 decembrie 2001 sa fie mai mare sau egala cu **50 miliarde** lei.

Incepand cu data de 1 ianuarie 2003, toate functiile de administrare, inclusiv cea de control fiscal, au fost preluate de un colectiv format din aproximativ 250 de persoane. Acestia administreaza in prezent un numar de 459 persoane juridice si 682 de sucursale si puncte de lucru ale acestora. In anul 2003, Directia generala de administrare a marilor contribuabili a colectat aproximativ 24,2% din volumul total al veniturilor bugetului de stat.

De asemenea, la nivel teritorial functioneaza servicii pentru administrarea marilor contribuabililor de pe raza fiecarui judet.

3. Infiintarea unui colectiv de lucru pentru aplicarea legislatiei Uniunii Europene privind cooperarea administrativa

In contextul integrarii Romaniei in structurile Uniunii Europene in 2007, Departamentul de Administrare Fiscala a demarat deja pregatirile necesare aplicarii acquis-ului comunitar.

Pentru a compensa suprimarea formalitatilor si a controalelor vamale, administratiile Statelor Membre din Uniunea Europeana au pus in practica un sistem de schimb de informatii intre acestea, care sa permita controlul si circulatia intracomunitara a marfurilor si serviciilor.

Astfel, **in cadrul Departamentului de Administrare Fiscala s-a organizat un colectiv de lucru care a avut ca principala sarcina infiintarea Biroului Central de Legaturi**, organism care va actiona incepand cu anul 2007 in calitate de reprezentant autorizat al administratiei fiscale romane pentru realizarea schimbului de informatii privind operatiunile intracomunitare realizate cu celelalte state membre din Uniunea Europeana. Acest colectiv de lucru a beneficiat de asistenta de specialitate din partea expertilor din cadrul Administratiei fiscale spaniole in cadrul proiectului de twinning derulat intre cele doua administratii fiscale.

Schimbul de informatii intre statele membre ale Uniunii Europene presupune desfasurarea acelor activitati de obtinere si transmitere a informatiilor care se afla in posesia persoanelor fizice si juridice si care au insemnatate fiscala sau comerciala pentru alte persoane sau entitati distincte de acestea.

Schimbul de informatii se va realiza, pe de o parte, intre Biroul Central de Legaturi si structurile teritoriale cu atributii de control fiscal, iar pe de alta parte, intre Biroul Central de Legaturi si administratiile fiscale din tarile Uniunii Europene.

Cu toate ca schimbul oficial de informatii cu statele Uniunii Europene prin Biroul Central de Legaturi va incepe o data cu aderarea Romaniei la Uniunea Europeana, data preconizata fiind 2007, Romania trebuie sa fie pregatita ca pana la acel moment sa aiba alocate numerele de identificare pentru TVA si accize ale viitorilor operatori intracomunitari romani si sa detina capacitatea de a furniza si primi informatiile necesare verificarii tranzactiilor economice desfasurate in spatiul european.

4. Preluarea activitatii de control a contributiilor sociale

Prin Ordonanta nr.86 din 2003 privind reglementarea unor masuri in materie financiar-fiscala, Guvernul Romaniei a dispus ca Departamentul de Administrare Fiscala sa preia de la 1 octombrie 2003 activitatea de control fiscal si de solutionare a contestatiilor in domeniul veniturilor bugetare reprezentand contributiile sociale.

Aceasta masura de unificare a organismelor cu atributii de control fiscal a permis atat eliminarea paralelismelor din activitatea de control, prin constituirea unor echipe apartinand aceleiasi institutii, cat si utilizarea de metodologii unice de control.

Incepand cu data de 1 ianuarie 2004, si celelalte activitati legate de colectarea contributiilor sociale, respectiv gestiunea declaratiilor si colectarea veniturilor, calcularea dobanzilor si penalitatilor, instituirea unor masuri de executare silita, constituie atributii ale Agentiei Nationale de Administrare Fiscala.

Un asemenea act normativ aduce o serie de avantaje atat bugetului public, cat si contribuabililor, dintre care mentionam:

- **o mai buna performanta a colectarii** efectuata de catre o autoritate unica, indiferent de destinatia platii (bugetul de stat sau bugetele speciale);
- **cresterea conformarii voluntare** printr-o abordare integrata a controlului fiscal privind impozitele si contributiile sociale datorate;
- **scaderea poverii conformarii voluntare** pentru contribuabili, ca urmare a reducerii numarului platilor, a declaratiilor si al institutiilor cu care trebuie sa intre in contact.

II. MANAGEMENTUL INSTITUTIONAL

1. Managementul performantei

Fundamentele unui management performant se bazeaza pe obiectivele care si le propune organizatia, pe domeniile de performanta, prioritati si strategii. Urmatoarea etapa o reprezinta factorul uman, angajatii, care trebuie sa tinda spre un grad cat mai inalt de profesionalizare, dar si de satisfactie. Obtinerea de performante in actul managerial si inglobarea acestui tel in spiritul organizatiei este o sarcina dificila, dar esentiala, mai ales in cazul unei institutii noi.

Administratia fiscala are o componenta tehnica ridicata, care trebuie mentinuta la parametri superiori cu un cost de administrare ce se doreste minimizat. Autonomia este o baza pentru buna functionare a Administratiei, in special din motive de eficacitate si eficienta in operatiile sale si in alocarea resurselor.

Managementul institutional al Administratiei fiscale trebuie sa aiba in vedere faptul ca procesele primare ale administrarii sunt conditionate de performanta logisticii si calitatea resurselor umane. Abordarea pragmatica a acestor factori implica utilizarea judicioasa a surselor bugetare alocate, proiectarea unei organizatii flexibile implicand analize complexe, atat la nivel sistemic (organizatia privita ca intreg), cat si la nivelul partilor componente ale sistemului, de pilda structurile teritoriale.

Asteptarea publicului este ca Administratia Fiscala sa aiba un sistem managerial care sa permita colectarea cat mai eficienta si echitabila a sumelor cu titlu de venituri ale comunitatii, in vederea redistribuirii si folosirii lor conform legii bugetare anuale.

Pentru a aplica cu succes legile fiscale ale tarii, **managementul trebuie sa mentina cu mare atentie echilibrul intre diferitele responsabilitati**. Stabilirea unui sistem pentru a obtine in mod regulat informatii de la angajati, de la publicul contribuabil, de la profesionistii fiscali si de la orice alta entitate cu care Administratia Fiscala lucreaza va oferi informatii importante pe care Administratia le va putea folosi in evaluarea eficientei managementului de indeplinire a responsabilitatilor. Dorinta de a solicita si de a fi receptiv la informatiile oferite de partile interesate in administrarea fiscala va mari increderea pe care publicul contribuabil o are in aceasta administratie.

Increderea este un factor critic referitor la abilitatea Administratiei Fiscale de a aplica cu succes legislatia fiscala.

2. Politica resurselor umane

Promovarea unei societati moderne si solidare, deservita de o administratie apropiata de oameni si capabila sa indeplineasca serviciile care i-au fost conferite, in conditiile integrarii Romaniei in Uniunea Europeana, impune un management al reformei strategice in domeniul resurselor umane din cadrul Agentiei Nationale de Administrare Fiscale, bazat pe crearea unui corp profesionist de functionari publici fiscali, stabil, impartial si neutru din punct de vedere politic. Managementul resurselor umane reprezinta un factor determinant pentru cresterea capacitatii administratiei fiscale pentru implementarea acquis-ului comunitar in domeniul colectarii veniturilor statului. Avand la baza tehnologia informatiei, trebuie actionat in sensul reducerii costurilor de functionare ale administratiei fiscale, a rationalizarii procesului decizional si a cresterii implicarii contribuabilului in actul fiscal. Aceasta va duce catre dezvoltarea capacitatii de planificare a resurselor umane prin crearea sistemului informational integrat la nivelul Agentiei.

Strategia in domeniul resurselor umane trebuie sa fie un proces continuu, sa aiba un caracter flexibil si adaptabil functie de evolutia socio-economica, politica si organizationala. De aici au izvorat si principiile care stau la baza managementului resurselor umane, care trebuie sa aiba la baza profesionalismul si transparenta actului fiscal, impartialitatea si obiectivitatea functionarului public fiscal, comunicarea interna si externa eficienta, coroborat cu flexibilitate si adaptabilitate. Managementul resurselor umane trebuie sa duca spre performanta si spre dezvoltarea unui sector fiscal indreptat spre contribuabil.

In acest sens este necesara crearea si implementarea unui sistem de evaluare a posturilor si a unui sistem de salarizare motivant pentru functionarul public fiscal, simplu si transparent, care sa determine atragerea specialistilor competenti din domeniu. Standardele de performanta si de conduita pentru functionarii publici fiscali vor fi in stransa legatura cu necesitatile de instruire, pregatire si perfectionare al acestora. Agentia Nationala de Administrare Fiscala a elaborat, in scurtul timp scurs de la infiintare, Codul etic al inspectorului fiscal si Codul etic al functionarului din domeniul asistentei contribuabililor, care rezida din prevederile Legii nr.7/2004 privind Codul de conduita a functionarului public.

3. Comunicarea institutionala

Relatiile Publice fac parte din strategia de management. Acest domeniu are doua functii: sa traspunda asteptarilor acelora ale caror comportamente, judecati si opinii pot sa influenteze modul de operare si dezvoltarea unei organizatii/ institutii/ corporatii pe de o parte si sa-i motiveze, pe de alta. Stabilirea de politici de Relatii Publice inseamna, in primul rand, armonizarea intereselor unei organizatii cu interesele

acelora de care depinde dezvoltarea ei. Aceasta inseamna dezvoltarea unei politici de comunicare cu multiplele publicuri ale institutiei.

Relatiile Publice presupun cercetarea tuturor publicurilor: primirea de informatii de la acestea, avertizarea conducerii in legatura cu atitudinile si reactiile lor, ajutorul in stabilirea de politici care demonstreaza atentie crescuta fata de publicuri si evaluarea constanta a eficientei tuturor programelor de Relatii Publice. Ca functie de management, Relatiile Publice inseamna responsabilitate si intelegere in stabilirea de politici si in informare, pentru atingerea scopurilor organizatiei si ale publicurilor ei.

Relatiile Publice sunt definite ca fiind arta si stiinta de a analiza tendintele, de a le prezice consecintele, de a sfatui liderii organizatiilor si de a implementa programe de actiune planificate, care sa serveasca atat organizatiei, cat si interesul public. Rezultatul Relatiilor Publice trebuie sa fie comportamentul real al organizatiei si perceptiile publicurilor despre acest comportament. Astfel rolurile manageriale ale Relatiilor Publice se regasesc in managementul comunicarii, managementul reputatiei si managementul relatiilor. Astfel apare comunicarea integrata, care uneste toate formele de comunicare, astfel incat o organizatie sa vorbeasca pe o singura voce.

Complexitatea rolului Relatiilor Publice a facut ca sa se defineasca urmatoarele activitati asociate acestui domeniu:

- informarea publica;
- comunicarea;
- afaceri publice: relatiile guvernamentale; relatiile comunitare; relatiile cu mediul de afaceri; relatiile publice financiare;
- managementul problemelor;
- relatiile cu mass-media;
- publicitatea;
- activitati de promovare;
- etc.

Relatiile Publice actioneaza, in plan general, pe doua cai distincte, dar care interactioneaza in permanenta, fiind indisolubil legate prin modul in care trebuie sa se faca transmiterea informatiilor:

- Comunicare institutionala interna, care se refera la cei care impartasesc aceeasi identitate institutionala;
- Comunicare institutionala externa, care se refera la urmatoarele tipuri majore de publicuri: mass-media, comunitatea (contribuabilii), Ministerul Finantelor Publice, Guvernul, publicul international si publicul special (particular).

Relatiile Publice sunt o punte pentru schimbare, reprezinta o modalitate de ajustare la noile atitudini care au fost provocate de reforma, de a stimula atitudinile pentru a crea schimbarea.

Pentru ca Relatiile Publice sa fie un instrument eficient in orice situatie, managementul trebuie sa aiba o conceptie clara despre dimensiunile rolului lor - care

include consiliere, cercetare si planificare - dincolo de comunicare. În acest domeniu se cauta echilibru între realizarea comunicării si consilierea si instruirea strategica a tuturor membrilor organizatiei, in legatura cu reponsabilitatile lor de comunicare.

Astfel, lipsa de comunicare interna, atat pe orizontala (între angajati), cat si pe verticala (între management si angajati) poate deveni un factor negativ important in determinarea unui moral scazut al angajatilor. La aceasta se poate adauga si o interactiune de proasta calitate cu celelalte publicuri ale organizatiei, care poate duce la lezarea reputatiei acesteia, pentru ca angajatii sunt in prima linie a oricarei organizatii. Publicurile interne isi formeaza propria lor perceptie despre organizatie - imaginea ei in ochii lor. Modul in care acesti oameni lucreaza impreuna si modul in care lucreaza cu ei duc la crearea unei culturi organizationale, care va avea o puternica influenta asupra felului in care angajatii se comporta in relatiile cu altii si cu cei din afara., afectand felul in care este perceputa organizatia.

Organizatia trebuie sa fie constienta de publicurile si de opiniile lor si de accesul la informatia care sa ajute la crearea unei imagini corecte despre pozitia acestora fata de problemele care privesc organizatia. Organizatia trebuie sa isi propuna programe care sa se potriveasca diferitelor publicuri prioritare, ceea ce presupune o identificare atenta si specifica a publicurilor si a caracteristicilor lor, translatarea acestor informatii intr-o intelegere profunda a nevoilor fiecarui public si cunoasterea felului in care trebuie comunicat cu fiecare dintre ele. Organizatia trebuie sa dovedeasca respect si empatie pentru publicurile tinta.

In domeniul Relatiilor Publice, cea mai importanta provocare viitoare pentru Agentia Nationala de Administrare Fiscala o va constitui o comunicare institutionala credibila, justificata si responsabila.

Credibilitatea este mai dificil de castigat si mai usor de pierdut. Se bazeaza pe realitatea creata de un anumit comportament, ca si pe perceptiile favorabile despre acest comportament, mai ales in conditiile unei diversitati de publicuri diferite educational, cultural, economic, religios, politic s.a.m.d. De aceea, mesajele interne si externe trebuie sa fie coerente si credibile, lucru care implica stabilirea unor legaturi puternice între toate fatetele activitatii Agentiei.

Justificarea actiunilor de Relatii Publice consta in oferirea unei evaluari reale a contributiilor acestora pentru Agentie si in stabilirea pentru toate publicurile a unor date ce reprezinta starea initiala fata de care pot fi masurate rezultatele actiunilor de Relatii Publice.

Responsabilitatea contine doua arii de interes: cum sa comunici activitatea benefica a Agentiei, pentru a crea un climat de bunavointa si incredere, precum si cum sa coordonezi toate metodele de comunicare ale Agentiei astfel incat zonele de conflict sa nu distruga credibilitatea. De aceea, Agentia isi propune lansarea unor provocari fara implicarea in atacuri negative, care tind sa mareasca neîncrederea publicurilor deja neîncrezatoare si sa comunice avantajele fara a le hiperboliza.

Dreptul mass-media de a fi informate este determinat de dreptul publicului de a fi informat. Legea da dreptul cetatenilor la informare. Pentru dezvoltarea relatiilor institutionale externe, Agentia va aplica cod etic ce deriva din standardele de comportament ale functionarilor publici. {n ceea ce privesc relatiile cu mass-media, va aplica si codul deontologic al jurnalisticii. Aceste eforturi de responsabilizare ale Agentiei in relatiile externe nu fac altceva decat sa stabileasca un nivel corespunzator de incredere.

4. Colaborarea internationala

Procesul globalizarii stimuleaza dezvoltarea rapida, circuitele economice si financiare, propaga valorile universale si apropie societatile intre ele, oferind oportunitati multiplicata pentru beneficii economice si sociale pentru toate tarile lumii. Comunitatea internationala a recunoscut ca una din problemele majore ale perioadei actuale o reprezinta gasirea cailor prin care efectele pozitive ale globalizarii sa fie maximizate si sa se rasfranga asupra tuturor tarilor si popoarelor, in timp ce efectele negative potentiale sa fie eliminate sau reduse la minim.

Implicarea activa a Romaniei in viata internationala s-a concretizat in angajamentele ambitioase asumate, in rezultatele inregistrate in aplicarea masurilor pe care si le-a propus in vederea contributiei la atingerea obiectivelor mileniului si in eforturile de elaborare a unei strategii de dezvoltare durabila proprii, aflata in relatie de determinare cu dezvoltarea durabila la nivel global.

Intensificarea dinamicii procesului de pregatire pentru indeplinirea criteriilor economice se va realiza in concordanta cu **"Strategia nationala de dezvoltare a Romaniei pe termen mediu"** si cu programele de preaderare prin care se asigura coordonarea de ansamblu si pe sectoare a politicilor, obiectivelor si masurilor necesare. Integrarea Romaniei in Uniunea Europeana constituie pentru societatea romaneasca un obiectiv strategic fundamental.

Accelerarea, la nivel national, a procesului de pregatire a aderarii la Uniunea Europeana, cea mai importanta oportunitate de care beneficiaza Ministerul Finantelor Publice, a condus la intensificarea activitatii interne dedicate indeplinirii criteriilor de aderare si angajamentelor asumate in documentele de pozitie pentru capitolele de negociere la care Ministerul Finantelor Publice este minister integrator sau participant

Pentru a raspunde obiectivelor strategice stabilite de Guvern privind accelerarea reformei in administratia publica, o decizie cruciala priveste gradul de autonomie a administratiei fiscale, decizie care va tine cont de oportunitatea pe plan intern a unei astfel de schimbari si tendintele europene in domeniu. La nivelul Ministerului Finantelor Publice s-a constientizat faptul ca un factor determinant in reforma Administratiei Fiscale il constituie crearea unei organizatii unificate si autonome de administrare a veniturilor, sub autoritatea Ministerului Finantelor Publice, care sa isi

stabileasca propria structura organizatorica si necesarul de personal, cu un buget propriu pe care sa il administreze in functie de propriile necesitati operationale.

Funcțiile Agentiei Nationale de Administrare Fiscala si aspectele specifice ale acquis-ului comunitar sunt abordate in strategia Ministerului Finantelor Publice, dar nu pot fi imbunatatite semnificativ si continuu fara o dezvoltare institutionala (investitii la nivel uman, material, financiar), în funcțiile suport ale institutiei (de ex. managementul resurselor umane, comunicare, tehnologia informatiei).

De aceea, in strategia Ministerului Finantelor Publice s-a concretizat un amplu plan de masuri privind asistenta tehnica europeana pentru elaborarea si implementarea unui sistem legislativ fiscal, pentru alinierea la procedurile standardizate ale UE de administrare a veniturilor si de supraveghere fiscala. De asemenea, s-a pus accent pe educarea fiscala a contribuabililor in vederea imbunatatirii conformarii voluntare, in concordanta cu dezvoltarea, dotarea si profesionalizarea structurilor de asistenta din partea Agentiei Fiscale. In ceea ce priveste strategia de inspectie fiscala, s-a trecut la utilizarea principiilor managementului de risc in conditiile imbunatatirii procedurilor de control fiscal, dar si al procesului de executare silita privind incasarea creantelor bugetare. S-a pus un accent important pe dezvoltarea procedurilor si reglementarilor interne pentru administratie si s-au aplicat masurile de colectare pentru administrarea contribuabililor mari, prin infiintarea structurii specializate. De asemenea, s-a imbunatatit cadrul legal si s-au facut pasi importanti pentru intarirea capacitatii administrative in domeniul TVA.

Realizarea si consolidarea acestor acumulari prin perspectiva reformei fiscale din Romania nu s-ar fi putut face fara o cooperare cu organizamele si institutiile internationale, in special cu UE si fara sprijinul constant acordat de acestea in scopul cresterii capacitatii administrative a Agentiei Fiscale.

Asistenta tehnica externa s-a concretizat pe modernizarea si cresterea eficientei instrumentelor resurselor umane si intensificarea pregatirii profesionale a personalului din finantele publice. Astfel s-a introdus Sistemul de management al performantei si dezvoltare profesionala, avand ca scop crearea unei organizatii moderne, care poate raspunde rapid la schimbare, precum si constientizarea locului si rolului fiecarui angajat in cadrul institutiei, in paralel cu o dezvoltare profesionala necesara realizarii obiectivelor asumate. Cea mai importanta componenta a dezvoltarii resurselor umane, organizarea si realizarea pregatirii personalului, a cunoscut incepand cu anul 2000, prin sprijin finantat din fonduri PHARE, o spectaculoasa evolutie in structura organizatorica si operationala a Ministerului Finantelor Publice.

Unul dintre cele mai importante proiecte dezvoltate cu sprijin european il constituie derularea, in cadrul unei colaborari bilaterale cu Olanda, a **Proiectului "Adaptarea structurii Administratiei Fiscale din Romania conform Standardelor Europene"**. Printre rezultatele acestui proiect se numara: realizarea unui plan de management strategic al Agentiei Fiscale, in acord cu obiectivele generale ale Ministerului Finantelor Publice; elaborarea unei strategii management al resurselor

umane; elaborarea strategiei de control fiscal pe baza principiilor managementului de risc; implementarea sau imbunatatirea unor activitati operationale.

Acest proiect de cooperare bilaterala care se va derula pe parcursul anului 2004 este in fapt o continuare a proiectului cu acelasi nume desfasurat in perioada februarie 2002-decembrie 2003. Proiectul incheiat in decembrie anul trecut a abordat cele mai delicate probleme cu care se confrunta Administratia Fiscala romana, vizand o modificare de ordin structural a acesteia. Rezultatele obtinute in cadrul proiectului reprezinta un real progres pentru Administratia Fiscala in procesul de indeplinire a criteriilor de aderare la Uniunea Europeana, desi mai sunt multe aspecte care necesita o activitate sustinuta in vederea realizarii reformei si modernizarii.

Astfel, a fost elaborat Planul strategic pe termen mediu al ANAF precum si un model de ciclu anual de planificare si control a activitatii ANAF; in domeniile operationale, a fost dezvoltata o noua metodologie de solutionare a deconturilor negative de TVA precum si prevederi legislative imbunatatite in domeniul TVA si legislatia privind antrepozitarea fiscala a bunurilor supuse accizarii.

Cat priveste controlul fiscal, in cadrul proiectului au fost demarate patru proiecte strategice pe domeniile controlului calitatii, controlului fiscal la companiile multinationale, selectarii pentru control pe baza analizei de risc si planificarii controalelor.

De asemenea, a mai fost abordata si problematica managementului resurselor umane, elaborandu-se noi prevederi legislative pentru evaluarea si motivarea personalului.

In perspectiva, ca urmare a solicitarii continuarii acordarii, de catre partea olandeza, a asistentei tehnice, se vor avea in vedere dezvoltarea in continuare a obiectivelor strategice ale ANAF, cum ar fi elaborarea metodologiei pentru implementarea ciclului anual de planificare si control la nivel national si a unui plan de actiune pentru incorporarea unitatii de informatii fiscale si investigare penala in ANAF.

Eforturile se vor concentra si pe imbunatatirea activitatilor operationale ale ANAF, constand in elaborarea unor planuri de imbunatatire a organizarii administrarii TVA, a activitatii de control fiscal, precum si implementarea legislatiei referitoare la antrepozitele fiscale rezultata din proiectul anterior.

Proiectul de twinning “Intarirea functiei de audit intern si control financiar”, pus in practica in colaborare cu Ministerul Economiei, Finantelor si Industrii din Franta si finantat de Uniunea Europeana, a fost demarat in anul 2002. Proiectului de infratire institutionala are drept scop perfectionarea procedurilor de audit intern si control financiar, beneficiaza de o finantare de 1,6 MEURO din partea Uniunii Europene si se va desfasura pe parcursul a doi ani.

Obiectivele acestui important proiect sunt urmatoarele :

- *la nivel funcțional*: adaptarea structurilor de audit existente la normele europene si formarea profesionala a personalului din cadrul ministerului in domeniul auditului si controlului financiar

- *la nivel administrativ*: adaptarea structurilor de control si de audit atât la nivel central, cat si la nivel local.

- *la nivel politic*: identificarea disponibilitatii Guvernului si a Ministrului de Finanțe pentru crearea unui organism normativ in domeniul auditului si controlului financiar, organism prezent in cadrul tuturor entitatilor beneficiare si gestionare de credite dar si crearea la nivel de fiecare minister beneficiar a propriului serviciu de control si audit pentru asigurarea unei funcționari eficace si independente a acestuia.

- *la nivel practic*: crearea unui sistem de audit intern prin consolidarea controlului intern "a priori".

Pentru realizarea acestor obiective, programul conține trei direcții principale:

- Formarea profesionala a auditorilor organismului central de audit care va fi creat in cadrul proiectului si a auditorilor din teritoriu.
- Extinderea controlului financiar (ex-ante) al Ministerului Finanțelor Publice la nivel local in ceea ce privește instituțiile si operațiunile care implica fonduri considerabile.
- Adaptarea cadrului normativ prin adoptarea legislației si reglementarilor necesare.

Aceasta infratire instituționala reprezintă o noua etapa a sprijinului României din partea Ministerului Economiei, Finanțelor si Industriei din Franța care a participat activ începând cu 1998 in convențiile de infratire cu Ministerul Finanțelor Publice din România.

Tot impreuna cu Ministerul Economiei, Finantelor si Industriei din Franta, prin Directia Generala de Inspectie Fiscala din cadrul Agentiei Nationale de Administrare Fiscala se deruleaza in prezent **Proiectul de twinning "Intarirea functiei de control fiscal in Ministerul Finantelor Publice"** finantat din Fonduri PHARE.

Obiectivul general al proiectului consta in modernizarea administratiei fiscale din Romania prin intarirea capacitatii administrative in materie de control fiscal, intr-un cadru unitar si formarea personalului din aceasta activitate.

Obiectivul general al proiectului va fi realizat prin finalizarea a 4 subproiecte:

a) Elaborarea unui nou cadru juridic unificat pentru activitatea de control fiscal, delimitarea clara a sarcinilor controlului fiscal exercitat de structurile specializate de control fiscal ale Agentiei Nationale de Administrare Fiscala de controlul exercitat de Garda Financiara si determinarea clara a responsabilitatii contribuabililor pentru declaratiile si cererile adresate administratiei fiscale si a responsabilitatii organelor de control fiscal pentru constatările si masurile propuse in actele de control.

b) Elaborarea procedurilor si punerea in aplicare a metodelor de control fiscal pentru fiecare categorie de contribuabili (mari, mijlocii, mici si persoane fizice),

elaborarea unui ghid de verificare si organizarea, cu titlu experimental, a unei brigazi de control fiscal la Directia Generala de Administrare a Marilor Contribuabili.

c) Instruirea organelor de control asupra noilor proceduri si tehnici de control fiscal.

d) Realizarea unei proceduri de selectare si programare a contribuabililor pentru controlul fiscal, pe baza analizei de risc, definirea necesitatilor de informatii si crearea unui centru de date.

Dupa parcurgerea tuturor fazelor si finalizarea proiectului, se va imbunatati legislatia privind controlul fiscal, prin unificarea tuturor prevederilor obtinandu-se si coerenta mai buna. Aceasta va duce implicit la organizarea unei structuri de control fiscal coerente si unificate. Vor fi instruiti 50 formatori si 200 specialisti in control fiscal pentru cunoasterea si aplicarea noilor proceduri si tehnici de control fiscal si se va elabora un ghid de verificare a procedurilor si tehnicilor de control fiscal, adaptate tuturor categoriilor de contribuabili.

Pe de alta parte se vor efectua studii de fezabilitate pentru constituirea unei baze de date fiscale (INFO/CENTRU) si realizarea ulterioara a unui centru destinat culegerii, gestionarii si transiterii informatiilor fiscale. Inspectia fiscala implica si elaborarea si punerea in aplicare a unui sistem de indicatori de analiza si evaluare a rezultatelor si performantelor activitatii de control fiscal, precum si a calitatii controalelor fiscale realizate de serviciile specializate, in conditiile introducerii unei proceduri operationale de selectare si programare a contribuabililor pentru controlul fiscal pe baza analizei de risc.

Agentia Nationala de Administrare Fiscala va trece la operationalizarea Biroului de legaturi pentru schimbul de informatii cu tarile membre pentru TVA, accize si alte informatii.

Prin Directia Generala de Colectare a Creantelor Bugetare din cadrul Agentiei Nationale de Administrare Fiscala se deruleaza in prezent **Proiectul de twinning PHARE RO 2002/000-586.03.04.08 "Implementarea unor proceduri si metodologii in vederea tratarii arieratelor si a obligatiilor fata de bugetul de stat"**, care a demarat in luna februarie 2004, iar durata sa este de un an. Aceasta conventie are doua obiective principale de realizat si anume completarea legislatiei romane in materie de executare silita a creantelor, precum si asigurarea unei aplicari si unei urmariri uniforme a noilor norme pe intregul teritoriu, prin crearea unui spatiu Internet al Agentiei Nationale de Administrare Fiscala.

In ceea ce priveste imbunatatirea activitatii de colectare a veniturilor bugetare administrate de Ministerul Finantelor Publice, prin consolidarea cadrului legal si intarirea capacitatii institutionale in acest domeniu, in cadrul Agentiei Nationale de Administrare Fiscala se finalizeaza **Proiectul de twinning RO 006.04.01 "Imbunatatirea sistemului de colectare a veniturilor"**, care a inceput in anul 2001 si s-a derulat in colaborare cu experti spanioli.

Acest proiect a avut in vedere elaborarea legislatiei necesare pentru adaptarea politicii fiscale, cu referire speciala la accize si taxa pe valoare adaugata, la acquis-ul comunitar, precum si stabilirea procedurilor pentru gestiune, colectare si infrastructura informatica.

La inceputul acestui an a fost demarat un alt **Proiect de twinning** RO 2002/000-586.03.04.01 **“Consolidarea si dezvoltarea capacitatii de administrare a veniturilor statului”**, care se deruleaza cu sprijinul Ministerului Economiei si Finantelor din Franta.

Rezultatele acestui proiect se vor concretiza in perfectionarea structurii administrative unice insarcinate cu colectarea veniturilor statului, precum si a managementului institutional, consolidarea si dezvoltarea administrarii marilor contribuabili. De asemenea, se va pune accent pe dezvoltarea de sisteme informatice in sensul realizarii de baze centralizate si de teleproceduri.

In luna iulie 2004 va demara **Proiectul PHARE “Cresterea gradului de colectare prin imbunatatirea conformarii voluntare, prin intarirea capacitatii interne a Ministerului Finantelor Publice de a organiza prin efort propriu campanii de informare si comunicare si de a moderniza activitatea de asistenta a contribuabililor”**, cu derulare in perioada 2004/2005, are ca obiective :

- intarirea capacitatii structurilor centrale si locale ale Administratiei fiscale de a proiecta si organiza in mod eficient campanii de informare;
- cresterea nivelului de conformare voluntara a contribuabililor, prin imbunatatirea mecanismelor folosite de Administratia fiscala pentru sprijinirea optima a contribuabililor;
- imbunatatirea imaginii generale a administratiei fiscale;
- dezvoltarea abilitatilor personale si a atitudinilor corespunzatoare ale functionarilor fiscali in relatia cu publicul.

III. Armonizarea legislatiei fiscale in domeniul administrarii veniturilor bugetului de stat

1. Codul de procedura fiscala

In vederea crearii unui sistem legislativ care sa asigure, intr-un mod transparent si clar, implementarea legislatiei fiscale, Departamentul de Administrare Fiscala a participat la elaborarea unei norme juridice importante, cum este **Codul de procedura fiscala**.

Codul de procedura fiscala reprezinta un instrument de baza pentru aplicarea tuturor legilor fiscale in relatia cu contribuabilul. Prin adoptarea acestuia s-a creat un cadru unitar de administrare a tuturor categoriilor de venituri, cu consecinte in realizarea cresterii eficientei in gestiunea acestora.

De asemenea, Codul de procedura fiscala reglementeaza intr-o maniera unitara si la standarde europene, relatiile dintre contribuabili si administratia fiscala in procesul perceperii impozitelor si taxelor, stabilind atat drepturile si obligatiile contribuabililor, cat si pe cele ale fiscului.

Principiile generale care stau la baza conduitei in administrarea impozitelor si taxelor au fost tratate in mod unitar de Codul de procedura fiscala avand ca principale scopuri aplicarea prevederilor legale in domeniul taxelor si impozitelor, comportamentul si rolul activ al functionarilor din administratia fiscala in relatia cu contribuabilii si pastrarea secretului fiscal :

- **aplicarea unitara a legislatiei** - organul fiscal este obligat sa aplice unitar prevederile legislatiei fiscale pe teritoriul Romaniei, urmarind stabilirea corecta a impozitelor si taxelor datorate.

- **exercitarea dreptului de apreciere** - organul fiscal este indreptatit sa aprecieze, in limitele atributiilor si competentelor ce ii revin, relevanta starilor de fapt fiscale si sa adopte solutia admisa de lege, intemeiata pe constatari complete asupra tuturor imprejurarilor edificatoare in cauza.

- **rolul activ** – organul fiscal il informeaza pe contribuabil in legatura cu drepturile si obligatiile ce ii revin in desfasurarea procedurii potrivit legii fiscale. Organul fiscal este indreptatit sa examineze, sa obtina si sa utilizeze toate informatiile si documentele necesare pentru determinarea corecta a situatiei fiscale a

contribuabilului si poate decide asupra volumului si felului examinarilor in functie de circumstantele fiecarui caz in parte.

- **limba oficiala in administratia fiscala** – limba oficiala in administratia fiscala este limba romana. Daca la organele fiscale se depun acte intr-o limba straina, organele fiscale vor solicita ca acestea sa fie insotite de traduceri in limba romana, certificate de traducatori autorizati.

- **dreptul de a fi ascultat** – inaintea luarii deciziei, organul fiscal este obligat sa asculte punctul de vedere al contribuabilului cu privire la faptele si imprejurarile relevante in luarea deciziei. Exista anumite exceptii atunci cand organul de control nu trebuie sa ia in considerare informatiile furnizate de agentul economic : situatia de fapt se modifica nesemnificativ, urmeaza sa se ia masuri de executare silita, intarzierea in luarea deciziei determina un pericol pentru constatarea situatiei fiscale reale privind executarea obligatiilor contribuabilului sau pentru luarea altor masuri prevazute de lege.

- **obligatia de cooperare** – contribuabilul este obligat sa coopereze in vederea determinarii starii de fapt fiscale, prin prezentarea faptelor cunoscute de catre acesta, in intregime, conform realitatii si prin indicarea mijloacelor doveditoare care ii sunt cunoscute.

- **secretul fiscal** – functionarii publici din cadrul organului fiscal, inclusiv persoanele care nu mai detin aceasta calitate, sunt obligati, in conditiile legii, sa pastreze secretul asupra informatiilor pe care le detin ca urmare a exercitarii atributiilor de serviciu cu exceptia informatiilor solicitate de autoritatile publice si judiciare competente.

Printre reglementarile care au fost introduse in Codul de procedura fiscala de Departamentul de Administrare Fiscala sunt si cele referitoare la competenta de solutionare a contestatiilor in functie de actul administrativ fiscal contestat si de obiectul contestatiei, forma si continutul deciziei de solutionare a contestatiei, atragerea in procedura de contestare si a altor persoane prin completarea cu dispozitiile Codului de procedura civila referitoare la interventia fortata si voluntara.

De asemenea, au fost cuprinse solutiile de suspendare a procedurii de solutionare a contestatiei pe cale administrativa in anumite situatii sau la cererea contestatorului, precum si solutiile privind suspendarea de drept a actului administrativ fiscal, prin introducerea contestatiei pe calea administrativa de atac, organul de solutionare rezervandu-si dreptul de a solicita, in anumite cazuri, instituirea masurilor asiguratorii.

In Codul de procedura fiscala sunt tratate si **competentele organelor fiscale** care au fost delimitate in functie de anumite criterii specifice, atributii si pozitionare geografica. Astfel, au fost implementate si explicate notiuni specifice cum ar fi: competenta generala, competenta teritoriala, competenta in cazul sediilor generale, competenta teritoriala a serviciilor fiscale ale unitatilor administrativ teritoriale, competenta speciala, conflictul de competenta, acord asupra competentei.

Organele fiscale au competenta generala privind administrarea creantelor fiscale, exercitarea controlului si emiterea normelor de aplicare a prevederilor legale in materie fiscala. Pentru administrarea impozitelor si taxelor competenta revine acelui organ fiscal pe a carui raza teritoriala se afla domiciliul fiscal al contribuabilului sau al platitorului de venit. In cazul contribuabililor care desfasoara activitati pe teritoriul Romaniei printr-un sediu permanent, competenta revine organului fiscal pe teritoriul caruia se realizeaza, in intregime sau cu preponderenta, cifra de afaceri. Competenta de administrare a impozitelor si taxelor pentru marii contribuabili poate fi stabilita in sarcina altor organe fiscale, prin ordin al ministrului finantelor publice. In cazul in care contribuabilul are, potrivit legii, obligatii de plata la sedii secundare, competenta teritoriala revine organului fiscal in a carui raza teritoriala acestea se afla situate.

Serviciile fiscale ale unitatilor administrativ teritoriale poarta raspunderea pentru administrarea creantelor fiscale datorate bugetului local al unitatii administrativ teritoriale.

Odata cu intrarea in vigoare, de la 1 ianuarie 2004, a Codului de Procedura Fiscala s-au abrogat o serie de acte normative care au reglementat pana la acea data controlul fiscal, colectarea creantelor bugetare, solutionarea contestatiilor, inregistrarea fiscala a platitorilor de impozite si taxe, procedura de intocmire si depunere a declaratiilor privind obligatiile de plata la bugetul de stat: Ordonanta Guvernului nr. 82 din 1998 privind inregistrarea fiscala a platitorilor de impozite si taxe, Ordonanta Guvernului nr. 68 din 1997 privind procedura de intocmire si depunere a declaratiilor de impozite si taxe, Ordonanta Guvernului nr. 61 din 2002 privind colectarea creantelor bugetare, Ordonanta Guvernului nr. 70 din 1997 privind controlul fiscal, Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 13 din 2001 privind solutionarea contestatiilor impotriva masurilor dispuse prin actele de control sau de impunere intocmite de organele Ministerului Finantelor Publice, Ordonanta Guvernului nr. 39 din 2003 privind procedurile de administrare a creantelor bugetelor locale.

2. Codurile de etica

In vederea cresterii gradului de incredere publica in sistemul de administrare fiscala si a prestigiului acesteia in randul contribuabililor, Ministerul Finantelor Publice a elaborat **Codul etic al inspectorului de control fiscal** prin care sunt stabilite norme de conduita pentru inspectorii care isi desfasoara activitatea in domeniul controlului fiscal. De asemenea, s-a elaborat **Codul etic al functionarului public din administratia fiscala, care isi desfasoara activitatea in domeniul asistentei contribuabililor**. Cele doua *coduri etice* ale functionarilor publici din administratia fiscala stabilesc obligatii pentru personalul care isi desfasoara activitatea in domeniul controlului fiscal si al asistentei contribuabililor si definesc principiile fundamentale si obiectivele care trebuie respectate de intregul personal fiscal care vine in contact cu contribuabilii.

Codul etic al inspectorului de control fiscal stabileste norme de conduita pentru inspectorii care isi desfasoara activitatea in domeniul controlului fiscal si, totodata, principiile fundamentale, respectiv integritate, obiectivitate, legalitate, confidentialitate, competenta, care trebuie respectate de catre toti inspectorii fiscali in vederea realizarii obiectivului privind cresterea increderii contribuabililor in autoritatea fiscala si a prestigiului controlului fiscal.

Codul se aplica la nivelul tuturor structurilor de control fiscal, respectarea prevederilor sale fiind obligatorie pentru intreg personalul din activitatea de control fiscal.

Noul Cod urmareste asigurarea unor servicii de calitate pentru contribuabili, precum si informarea acestora asupra regulilor etice care se impun a fi respectate de inspectorii de control in activitatea desfasurata. Totodata, acesta incurajeaza contribuabilul sa participe activ la derularea activitatii de control.

Normele etice stabilite in **Codul etic al functionarului din domeniul asistentei fiscale** pornesc de la rolul si functiile inspectorului fiscal in administratia fiscala, precum si de la individualizarea functiei inspectorului fiscal prin caracteristici care includ:

- aptitudini profesional – intelectuale dobandite prin pregatire si instruire profesionala;
- acceptarea unui cod comun de valori etice, promovat de autoritatea fiscala;
- acceptarea existentei unei indatoriri fata de societate.

Obiectivul general al activitatii de asistenta si informare a contribuabililor il constituie furnizarea de informatii de calitate in ceea ce priveste prevederile legislatiei fiscale, obligatiile acestora in materie fiscala, precum si promovarea conformarii fiscale voluntare, printr-o abordare orientata catre client, ca partener egal al fiscalui.

Principiile fundamentale inscrite in acest Cod, respectiv, principiile egalitatii accesului la informatii, al nediscriminarii, al transparentei, al competentei trebuie sa guverneze la nivelul tuturor structurilor organizatorice activitatea de asistenta a contribuabililor, in vederea atingerii principalelor obiective ale administratiei fiscale: cresterea gradului de incredere a contribuabilului si scaderea poverii conformarii voluntare a acestuia.

3. Legislatia privind registrul unic de control

Prin Legea nr.252 din 2003 a fost instituita obligatia detinerii de catre toti contribuabilii a unui registru unic de control.

Prin adoptarea acestui act normativ s-au imbunatatit parghiile aflate la dispozitia organismelor de control pentru realizarea cu maxima rapiditate a verificarilor contribuabililor si pentru o mai buna sincronizare a eforturilor statului, in vederea asigurarii respectarii legilor in vigoare si a eliminarii eventualelor suprapuneri ale controalelor specializate.

Evidenta unica a controalelor la nivelul fiecarui agent economic reprezinta un pas important in intregirea cadrului necesar identificarii rapide a eventualelor abateri, imbunatatind mediul de afaceri si relatiile intre autoritati si contribuabili.

Totodata, **registruul unic de control a venit in sprijinul contribuabililor, in sensul ca acestia au acum o evidenta clara a controalelor specializate efectuate, a dispozitiilor si sanctiunilor dispuse de catre organele de control**, putandu-se astfel evita efectuarea unor controale pe aceeasi perioada, contrar prevederilor legale.

4. Legislatia privind produsele accizabile

In vederea combaterii evaziunii fiscale din domeniul petrolier departamentul de administrare fiscala a promovat adoptarea Ordonantei de urgenta nr. 30/2003 prin care au fost instituite unele masuri speciale privind productia, importul si comercializarea uleiurilor minerale. Astfel, agentii economici producatori, procesatori si importatori de uleiuri minerale au fost autorizati de catre Ministerul Industrii si Resurselor si Ministerul Finantelor Publice, lista actualizata a acestora, precum si a depozitelor speciale, fiind publicata permanent in Monitorul Oficial.

Noutatile acestui act normativ sunt legate de unele restrictii ale circulatiei si comercializarii carburantilor auto precum si plata anticipata a accizelor la bugetul de stat.

Efectul principal din aplicarea acestei ordonante a constatat in **cresterea incasarilor bugetare cu circa 3.000 miliarde lei** peste programul bugetar anual.

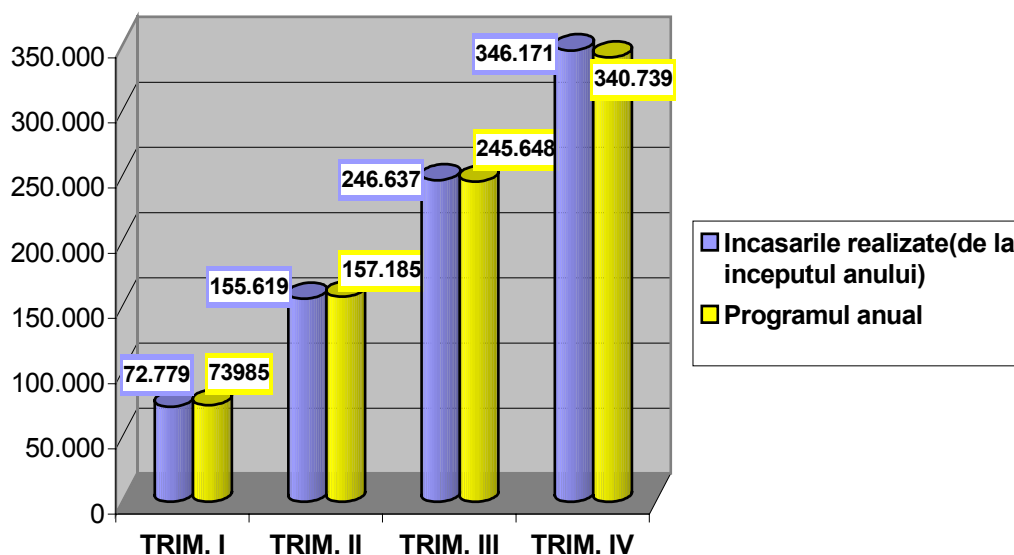
IV. Imbunatatirea substantiala a gradului de colectare a veniturilor

1. Rezultate privind gradul de colectare a veniturilor

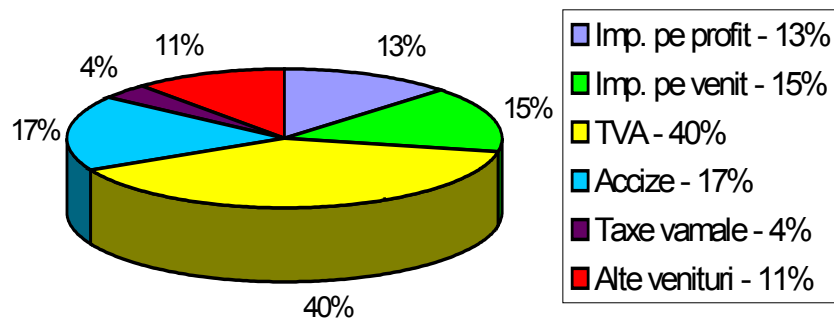
Unul din principalele obiective urmarite in activitatea de administrare fiscala l-a constituit monitorizarea unitatilor teritoriale in privinta realizarii veniturilor programate prin Legea bugetului de stat.

Fata de programul anual de **340.738,8 miliarde** lei, Departamentul de Administrare Fiscala a reusit colectarea sumei de **346.171,0 miliarde** lei, **depasind astfel prevederile anuale cu 1,6 %**.

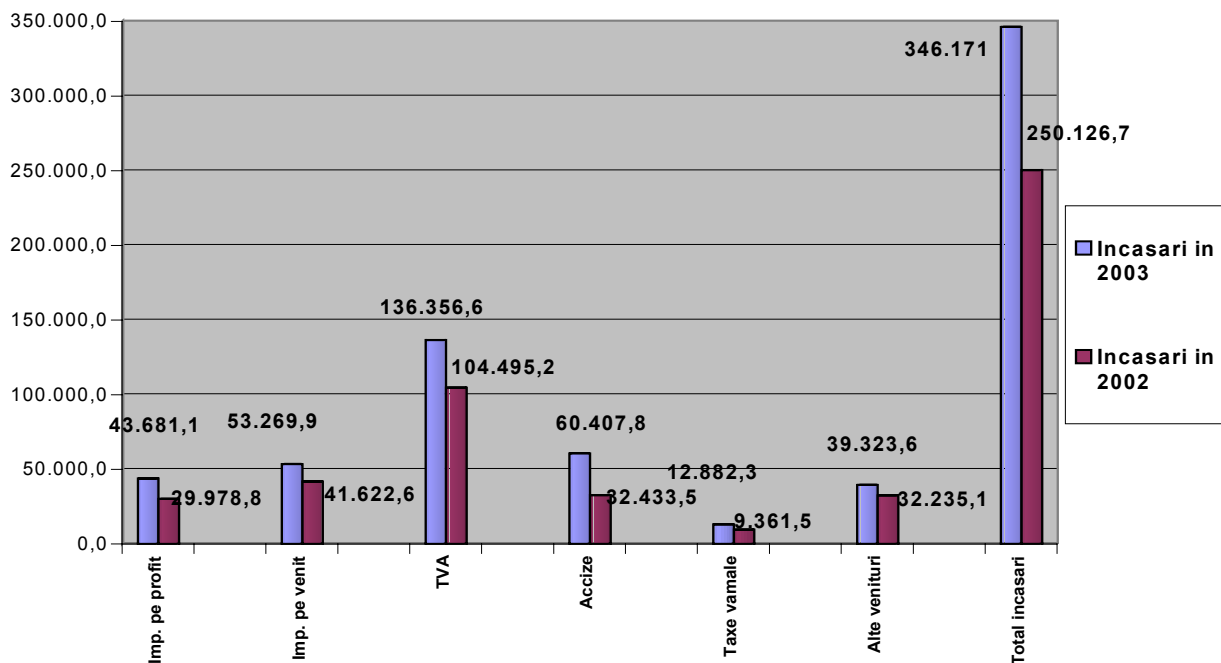
Comparativ cu programul privind veniturile bugetului de stat, evolutia incasarilor cumulate pe trimestrele anului 2003 este prezentata mai jos:

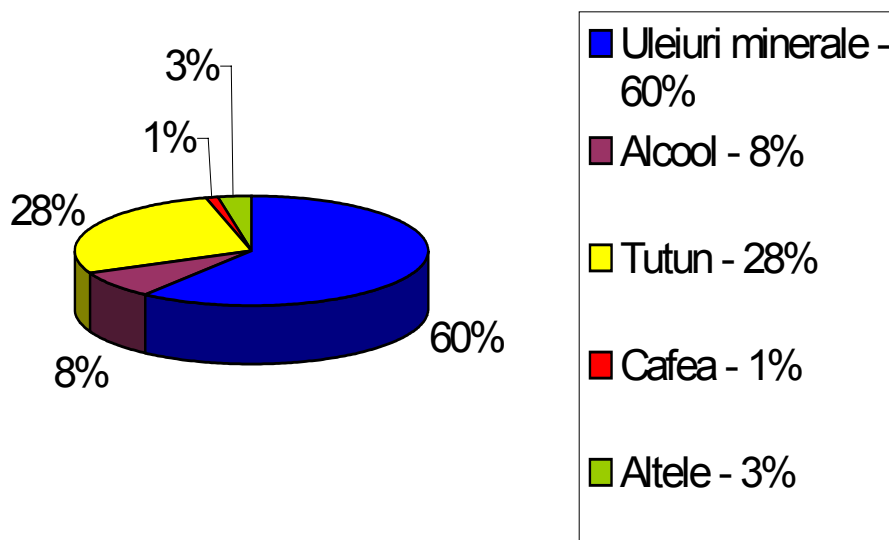
Din structura colectarii in anul 2003, pe principalele tipuri de venituri ale bugetului de stat, a rezultat ca **taxa pe valoare adaugata** detine o pondere importanta de circa 39,4% din totalul incasarilor, respectiv **136.356,6 miliarde** lei, urmata de accize, cu o valoare de **60.407,8 miliarde** lei. Structura impozitelor si taxelor colectate la bugetul de stat este urmatoarea:

Veniturile incasate in anul 2003 au depasit cu **38,13%** incasarile anului precedent, procent superior indicelui inflatiei si cresterii economice din aceeaasi perioada. In anul 2003, colectarea veniturilor bugetare reprezentand **accize a cunoscut o imbunatatire spectaculoasa (peste 86,3% fata de anul 2002)**. O buna colectare s-a cunoscut si la celelalte venituri bugetare: taxa pe valoare adaugata a crescut cu **30,5%**, impozitul pe venit cu **28,0%**, impozitul pe profit cu **45,7%**, iar taxele vamale cu **37,6%** fata de nivelul anului anterior.

Incasarile din accize pe anul 2003 in suma de **60.407,8 miliarde** lei au provenit din comercializarea urmatoarelor categorii de produse:

2. Transparența privind obligațiile contribuabililor față de bugetul de stat

În temeiul **Legii nr.161 din 2003**, Administrația Fiscală, începând cu data de 31 iulie 2003, a făcut publice pe pagina de Internet a Ministerului Finanțelor Publice numele contribuabililor care înregistrau obligații restante față de bugetul de stat la data de 31 decembrie 2002, precum și volumul acestora.

Astfel, la data de 31 ianuarie 2004, au fost prezentați pe pagina de Internet a Ministerului Finanțelor Publice un număr de **510 contribuabili mari** care înregistrau obligații restante la bugetul de stat în suma totală de **91.859 miliarde** lei, din care:

- un număr de **217** contribuabili mari aveau aprobată înlesnirea la plata obligațiilor restante la bugetul de stat pentru suma totală de **13.746 miliarde** lei;
- un număr de **224** contribuabili mari se aflau în procedura de executare silită pentru recuperarea creanțelor bugetului de stat pentru suma totală de **40.502 miliarde** lei;

- **1** contribuabil mare avea aprobată amânarea la plată a obligațiilor restante la bugetul de stat pentru suma totală de **514 miliarde lei**;
- un număr de **45** contribuabili mari se aflau în procedura de administrare specială pentru suma totală de **14.791 miliarde lei**;
- un număr de **16** contribuabili mari au solicitat compensarea obligațiilor față de bugetul de stat pentru suma totală de **315 miliarde lei**;
- **1** contribuabil mare înregistrează obligații în lichidare conform O.U.G. nr. 118/2003, în suma totală de **21.606 miliarde lei**;

De asemenea, au fost publicați pe pagina de Internet a Ministerului Finanelor Publice **41.540 contribuabili mijlocii și mici** care înregistrau obligații restante la bugetul de stat în suma totală de **38.937 miliarde lei**, din care:

- un număr de **3.235** contribuabili mari aveau aprobată înlesnirea la plată a obligațiilor restante la bugetul de stat pentru suma totală de **9.309 miliarde lei**;
- un număr de **32.879** contribuabili mijlocii și mici se aflau în procedura de executare silită pentru recuperarea creanțelor bugetului de stat pentru suma totală de **25.816 miliarde lei**;
- un număr de **164** contribuabili mijlocii și mici se aflau în procedura de administrare specială pentru suma totală de **2.197 miliarde lei**;
- un număr de **328** contribuabili mijlocii și mici au solicitat compensarea obligațiilor față de bugetul de stat pentru suma totală de **294 miliarde lei**.

Scopul esențial al publicării acestei situații a constat în promovarea în rândul opiniei publice și a partenerilor de afaceri ai acestora a unei imagini negative a contribuabililor care nu își îndeplinesc obligațiile bugetare.

În intervalul dintre cele două publicări, 31 octombrie 2003 – 31 ianuarie 2004, efectul principal pe care l-a avut mediatizarea rău platnicilor s-a concretizat în următoarele aspecte:

- un număr de **71 contribuabili mari** și-au achitat integral obligațiile restante față de bugetul de stat în suma totală de **5.400 miliarde lei** și au ieșit din listă;
- un număr de **12.563 contribuabili mijlocii și mici** au ieșit din listă, achitându-și integral obligațiile restante față de bugetul de stat în suma totală de **6.421 miliarde lei**.

Scopul esențial al publicării acestei situații a constat în promovarea în rândul opiniei publice și a partenerilor de afaceri ai acestora a unei imagini negative a contribuabililor care nu își îndeplinesc obligațiile bugetare.

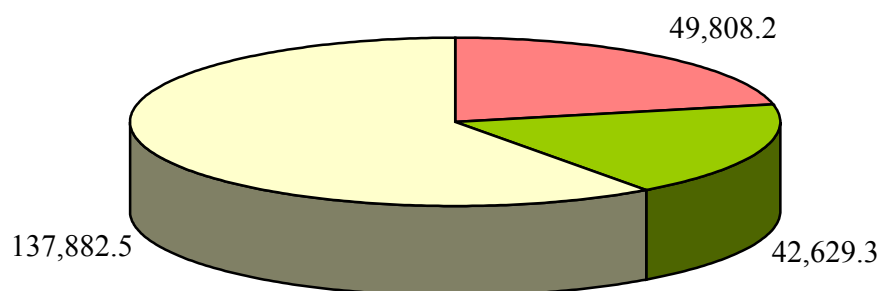
3. Recuperarea arieratelor prin acordarea de înlesniri la plată a obligațiilor restante la bugetul de stat și sancționarea celor care nu respectă convențiile încheiate

În cadrul măsurilor de creștere a gradului de colectare a veniturilor statului, se situează și aceea de recuperare a obligațiilor datorate și neachitate bugetului

de stat prin acordarea de inlesniri la plata acestora, care, prin conditiile in care au fost acordate, asigura fluxuri ritmice si constante de venituri.

Volumul mare al obligatiilor restante este si consecinta contextului economic in care isi desfasoara activitatea agentii economici, a accesului greoi la credite, a faptului ca o mare parte din creantele comerciale se sting prin compensari intre agentii economici, ceea ce conduce la lipsa lichiditatilor necesare achitarii obligatiilor bugetare.

Situatia obligatiilor constituite, inregistrate la sfarsitul anului 2003, este prezentata in graficul urmator:

■	Obligatii de plata restante la 31.12. 2002 - 49.808,2
■	Obligatii de plata din accesorii (cumulat din perioadele anterioare si de la inceputul anului) - 42.629,3
■	Obligatii de plata din debite curente (cumulat de la inceputul anului) - 137.882,5

Recuperarea sumelor restante la bugetul de stat, prin plata in rate, conform inlesnirilor acordate, reprezinta o alternativa de recuperare, cu costuri minime, incasandu-se astfel de la agentii economici si dobanda pe perioada esalonarii sau amanarii la plata.

Plata in rate a obligatiilor restante la bugetul de stat de catre agentii economici creeaza posibilitatea acestora de a-si desfasura in continuare activitatile productive cu implicatii favorabile si asupra realizarii veniturilor bugetare.

Din momentul intrarii in vigoare in cursul lunii aprilie 2002 a **Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 40 din 2002** pentru recuperarea arieratelor bugetare si pana in luna decembrie 2003 au fost acordate inlesniri la plata pentru un numar de **8.516** de contribuabili, din care:

- ◆ **8.176** la nivelul organelor fiscale teritoriale ale Ministerului Finantelor Publice;

- ♦ **340** la nivelul Ministerului Finantelor Publice pentru contribuabilii mari;
- ♦ Suma ce face obiectul inlesnirilor la plata obligatiilor restante la bugetul de stat acordate contribuabililor este de **37.354,6 miliarde** lei, din care:
 - ♦ **25.189,4 miliarde** lei reprezinta impozite, taxe, contributii si alte venituri bugetare, inclusiv dobanzi si penalitati de intarziere esalonate la plata.
 - ♦ **5.493,8 miliarde** lei dobanzi si penalitati de intarziere amanate la plata in vederea reducerii sau scutirii la plata dupa achitarea integrala a sumelor prevazute in conventiile incheiate;
 - ♦ **6.671,4 miliarde** lei reprezinta dobanzi si penalitati de intarziere scutite de la plata.

Din analiza modului de respectare a inlesnirilor la plata obligatiilor restante la bugetul de stat a rezultat ca din cei **8.516** contribuabili **care au incheiat conventii de inlesniri** la plata in baza Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 40 din 2002, **peste 92% au respectat inlesnirile la plata acordate.**

Topul contribuabililor cu datorii restante la bugetul de stat, care au pierdut valabilitatea inlesnirilor la plata, este:

Nr. Crt.	Contribuabil	Inlesniri pierdute
		Miliarde lei
1	SC Rompetrol Rafinare Complex Petromidia	9.135,7
	SA Navodari	
2	SC Rafo SA Onesti	4.179,1
3	SC Urex SA Rovinari	207,5
4	SC CCCF SA Bucuresti	199,9
5	SC Elbac SA Bacau	83,3
6	SC Uzina de reparatii Targu Jiu SA	68,0
7	SC Foraj Sonde SA Stoina	67,0
8	SC Petromec Moinesti SA Bacau	63,1
9	SC Hidromecanica SA Brasov	57,4
10	SC Utchim SA Gaesti	41,7
	TOTAL	14.102,70

Pierderea inlesnirilor la plata a condus la declansarea procedurilor de executare silita prevazute in **Ordonanta Guvernului nr. 61 din 2002**, respectiv popriri bancare, sechestre de bunuri mobile si imobile precum si valorificarea acestora.

Incasarile la bugetul de stat in perioada 2004 – 2008 ca urmare a colectarii ratelor esalonate la plata si a dobanzii aferente acestora vor fi de **13.555,6 miliarde** lei, astfel:

Anul	Incasari suplimentare la bugetul de stat		TOTAL
	Rate esalonate	Dobanda	
	Miliarde lei	Miliarde lei	Miliarde lei
2004	3.998,4	1.980,5	5.978,9
2005	2.608,1	857,5	3.465,6
2006	1.719,4	462,6	2.182
2007	1.133,1	200,3	1.333,4
2008	552,7	43,0	595,7
TOTAL	10.011,7	3.543,9	13.555,6

4. Intensificarea masurilor de executare silita

Pentru o mai buna colectare a creantelor bugetului de stat, administratia fiscala si-a intensificat activitatea si a aplicat cu mai multa fermitate **masurile de executare silita** prevazute de dispozitiile legale in vigoare.

In acest an, au fost identificati **36.101** contribuabili rau platnici, pentru **29.051** dintre acestia incepandu-se procedura de executare silita in vederea recuperarii sumei totale de **94.247 miliarde** lei.

Administratia Fiscala a incasat de la contribuabilii rau – platnici ca urmare a masurilor de executare silita aplicate suma de **35.626 miliarde** lei, din care:

- **35.289,41 miliarde** lei de la contribuabili persoane juridice. Peste 55% din aceasta suma a fost colectata de la marii contribuabili.
- **336,57 miliarde** lei de la debitori persoane fizice.

De la marii contribuabili, in perioada 01 octombrie – 31 decembrie 2003, Administratia Fiscala a reusit incasarea sumei de **13.711,57 miliarde** lei.

Situatia detaliata a sumelor incasate in functie de diversele forme de executare silita se prezinta astfel:

Forma de executare silita	Total incasari	Din care:		
		De la persoane juridice	Din care:	De la persoane fizice
			Mari contribuabili	
	Miliarde lei	Miliarde lei	Miliarde lei	Miliarde lei
Emiterea si comunicarea somatii	25.778,89	25.474,69	11.352,27	304,20
Popriri asupra disponibilitatilor din conturi bancare	8.385,39	8.379,09	1.827,70	6,30
Popriri pe venituri (la terti)	386,96	365,14	174,73	21,82
Valorificarea unor bunuri mobile sechestrate	320,68	318,94	53,06	1,74
Valorificarea unor bunuri imobile sechestrate	754,04	751,54	303,81	2,50
TOTAL	35.625,97	35.289,40	13.711,57	336,57

Ponderea principala in volumul incasarilor prin executare silita o reprezinta sumele provenind din popriri asupra disponibilitatilor bancare. Aceasta forma de executare va continua si in anul 2004, prin costurile reduse pe care le presupune, comparativ cu celelalte modalitati de executare silita, care inglobeaza cheltuieli si proceduri complexe de evaluare a bunurilor si organizarea de licitatii.

Comparativ cu anul 2002, **eficienta activitatii** privind colectarea creantelor bugetului de stat prin actiunile de executare silita in anul 2003, este prezentata in tabelul urmator:

Forma de executare silita	Total incasari in anul 2002	Total incasari in anul 2003	Crestere inregistrata in anul 2003 fata de 2002
	Miliarde lei	Miliarde lei	%
Emiterea si comunicarea somatiilor	17.499,43	25.778,89	+47,31%
Popriri asupra disponibilitatilor din conturi bancare	4.704,05	8.385,39	+78,26%
Popriri pe venituri (la terti)	154,36	386,96	+150,69%
Valorificarea unor bunuri mobile sechestrate	229,53	320,68	+39,71%
Valorificarea unor bunuri imobile sechestrate	540,23	754,04	+39,58%
TOTAL	23.127,6	35.625,97	+54,04%

Se remarca faptul ca incasarile din executare silita in anul 2003 au crescut si reflecta continua preocupare din partea administratiei fiscale fata de datoriile restante ale contribuabililor la bugetul de stat. Astfel, analizand ponderea detinuta de sumele colectate prin executare silita in total sume colectate in anul 2002,

respectiv 9,25%, cu ponderea rezultata in anul 2003, de 10,31%, se remarca o crestere in dinamica si a acestui indicator.

Exemplificam in randurile ce urmeaza cazurile mai semnificative de aplicare a masurilor de executare silita la nivelul Directiei generale de administrare a marilor contribuabili:

- la **SC ROMPETROL SA**, din totalul debitelor restante in suma de **210,7 miliarde lei**, s-a incasat suma de **108,4 miliarde lei**, urmare a comunicarii mai multor somatii si din poprirea conturilor. Pentru restul sumei de **102,3 miliarde lei** s-au infiintat de asemenea popriri asupra conturilor societatii. In prezent, societatea beneficiaza de suspendarea partiala a executarii silita prin decontarea bancara in proportie de 50%.

- la **CN C.F.R. SA** s-a inceput procedura de executare silita prin comunicarea somatiilor si titlurilor executorii, blocarea conturilor bancare si aplicarea sechestrului pentru suma de **1.048 miliarde lei**. Din debitul respectiv s-a stins prin compensare suma de **781 miliarde lei**.

- la **C.F.R. MARFA SA**, debitul restant inregistrat in evidenta serviciului de executare silita in suma de **144 miliarde lei** a fost incasat integral in urma transmiterii somatiilor si blocarii conturilor bancare (suma de **144 miliarde lei** stingandu-se prin compensare).

- **SC C.C.C.F. SA Bucuresti** - a beneficiat in anul 2002 de o esalonare la plata obligatiilor restante, pe care a pierdut-o in anul 2003. Astfel, in luna martie au fost executate doua scrisori de garantie bancara in valoare totala de **22,4 miliarde lei** si au fost infiintate popriri asupra conturilor bancare.

De la data inceperii procedurii de executare silita, pentru sumele care au facut obiectul esalonarii s-a incasat prin decontare bancara suma de **63 miliarde lei**. In cadrul procedurii de executare silita s-au incheiat procese verbale de sechestrul pentru bunuri mobile reprezentand mijloace de transport si utilaje pentru suma de **171,1 miliarde lei**.

- la **SC FULGER SA Bragadiru**, in vederea recuperarii creantelor bugetului de stat in suma de **938 miliarde lei** s-au infiintat popriri asupra disponibilitatilor din conturile bancare si 15 popriri asupra veniturilor. S-au aplicat, totodata, sechestre asupra bunurilor mobile si imobile ale debitorului in valoare de **448,8 miliarde lei**, respectiv: sectia de malt, sectia de bere, centrala termica, statia de epurare, centrala de apa, pavilion administrativ, pavilion comercial, cantina, oficiul de calcul, statia de alimentare cu combustibil etc.;

- **SC ENERGOCONSTRUCTIA SA Bucuresti** a beneficiat de inlesniri acordate in baza **Hotararii Guvernului nr. 1195/2001**, inlesnire nerespectata. In urma aplicarii procedurilor de executare silita au fost blocate conturile societatii si au fost sechestrate bunurile mobile reprezentand automobile de lux, incasandu-se suma de **9 miliarde lei**.

Si la nivelul judetelor s-a constatat, pe parcursul anului 2003, o imbunatatire a eficientei si o intensificare a activitatii de executare silita, care a avut ca rezultat cresterea volumului sumelor atrase la bugetul de stat prin aceasta procedura, administratiile fiscale recurgand la toate formele de executare silita in vederea recuperarii datoriilor, astfel:

- La **SC FABRICA DE SCULE SA Rasnov** s-a pornit executarea silita pentru obligatii restante in valoare de **86,3 miliarde lei**. Stingerea obligatiilor catre bugetul de stat s-a realizat in temeiul art. 116 din Ordonanta Guvernului nr. 61 din 2002, trecand in proprietatea publica a statului bunuri imobile reprezentand cladiri, terenuri si spatii comerciale a caror valoare totala a fost de **38,3 miliarde lei**. Aceeasi procedura s-a aplicat si la **SC METALOPLAST SA Brasov**, unde a fost trecuta in proprietatea publica a statului pe calea executarii silite, un imobil situat in localitatea Rasnov, format din cantina restaurant in suprafata de 888 m², platforma - betonata si teren masurand 1.325 m², a caror valoare este de **29,3 miliarde lei**, prin care s-au stins creantele datorate bugetului de stat

- La **SC VIE VIN MURFATLAR SA Basarabi** s-a instituit sechestrul pentru suma de **98,9 miliarde lei** asupra actiunilor detinute de debitor la alte societati, respectiv EUROCAFE ROMANIA, MURFATLAR ROMANIA si EURO TRADE INVEST.

- La **SC ROMPETROL RAFINARE SA Constanta**, ca urmare a somatiilor emise, s-au incasat debite restante in suma de **4.111,1 miliarde lei**, s-au instituit sechestrul pe bunuri mobile in valoare de **5.999,6 miliarde lei**, echipamente tehnologice in cuantum de **2083 miliarde lei** si gaj fara depozitare de bunuri apartinand **SC ROMPETROL PETROCHEMICALS SRL Constanta**, in valoare de **3.833,3 miliarde lei**.

- In judetul Vrancea executarea silita a presupus si valorificarea unor bunuri mobile sechestrate ale agentilor economici debitori, constand in produse finite ale acestora aflate pe stoc. Astfel, la **STATIUNEA DE CERCETARI VINI-VITICOLE Odobesti** s-a valorificat o cantitate de vin sechestrat in valoare de **5,1 miliarde lei**, iar la **SC VINISTAR SRL Focsani** s-a valorificat o cantitate de 59,3 tone rachiu de drojdie in valoare de **1,4 miliarde lei**.

5. Inscrierea in Arhiva Electronica de Garantii Reale Mobiliare

Incepand cu luna noiembrie 2003, in temeiul Ordonantei Guvernului nr. 61 din 2002 privind colectarea creantelor bugetare, Departamentul de Administrare Fiscala a **inceput activitatea de inscriere a creantelor bugetului de stat pentru care s-au emis titluri executorii** la Arhiva Electronica de Garantii Reale Mobiliare, avand ca scop realizarea publicitatii, stabilirea ordinii de preferinta fata

de ceilalti creditori cu garantii reale mobiliare, precum si accelerarea colectarii creantelor bugetului de stat.

Pana in prezent au fost emise **6.594** avize de garantii initiale care contin creante ale bugetului de stat in suma totala de **32.739 miliarde** lei. Din numarul total al avizelor emise, au fost inscrise in Arhiva Electronica de Garantii Reale Mobiliare un numar de **3.142** avize de garantii initiale, insumand **28.849 miliarde** lei.

V. Intensificarea actiunilor de inspectie fiscala si cresterea calitatii actelor incheiate

1. Rezultatele actiunilor de control fiscal

Inspectorii fiscali din cadrul directiilor de control fiscal teritoriale au efectuat investigatii in principalele domenii de activitate ale economiei nationale, depistand si instrumentand forme diverse de manifestare a evaziunii fiscale.

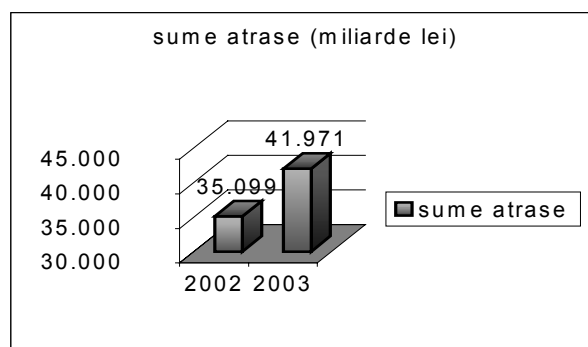
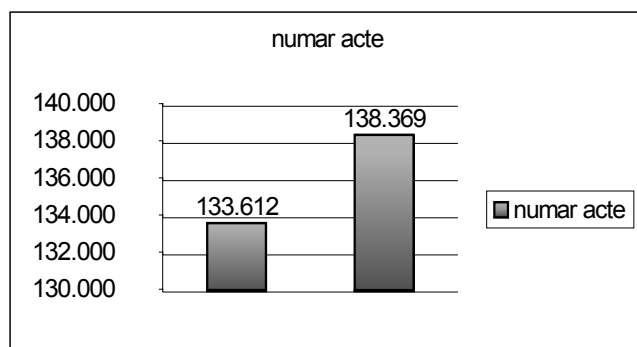
Urmare a inspectiilor fiscale efectuate la nivel central si teritorial, **sumele atrase suplimentar la bugetul de stat**, au inregistrat o crestere cu **30,6%**, de la 31.252,9 miliarde lei in anul 2002 la 40.825,7 miliarde lei in anul 2003, avand urmatoarea structura:

- miliarde lei -

Nr. Crt.	Explicatii	Anul		%
		2002	2003	
1	VENITURI SUPLIMENTARE ATRASE LA BUGETUL DE STAT - stabilite - incasate	31.252,9 7.002,9	40.825,7 5.753,5	130,6 82,1
	Din care: a) Impozite si taxe - stabilite - incasate	10.847,7 3.186,3	9.387,0 3.481,0	86,5 109,2
	b) Majorari, dobanzi si penalitati de intarziere - stabilite - incasate	19.632,4 3.602,3	30.536,2 2.085,7	155,5 57,9
	c) Amenzi contraventionale - aplicate - numar - valoare	30.853 650,4	37.913 345,1	122,9 53,1

	- incasate - numar - valoare	19.902 209,5	26.158 157,9	131,4 75,4
	d) Confiscari de bunuri si sume - stabilite - incasate	122,4 4,8	557,3 28,9	455,3 602,1
2	ACTE DE CONTROL TRANSMISE INSTITUTIILOR ABILITATE PENTRU CONTINUAREA CERCETARILOR - numar - valoarea prejudiciului	1.191 1.035,2	1.420 3.726,2	119,2 359,9

Pentru cresterea gradului de colectare a veniturilor bugetare, inspectorii fiscali au participat la actiuni de impulsione a incasarii debitelor curente si a restantelor din evidenta fiscala. Aceasta activitate s-a concretizat in cresterea cu aproximativ **3,6% a numarului de acte de control intocmite**, de la un numar de **133.612** in anul 2002, la **138.369** acte incheiate in anul 2003.

In conditiile in care o mare parte din actiunile de control fiscal au fost reprezentate de verificarile privind rambursarile de TVA si controalele tematice, despre care se stie ca ocupa o mare parte din timpul inspectorilor fiscali, **valoarea medie a sumelor suplimentare aferente unui act de control incheiat in anul 2003 este de 295 milioane lei.**

Din suma de **40.825,7 miliarde lei**, urmare a masurilor luate, in timpul controlului **s-au incasat** operativ la bugetul de stat **5.753,5 miliarde lei (14,1%)**, diferenta de **35.072,2 miliarde lei (85,9%)**, urmand sa fie incasata de personalul de colectare specializat al Agentiei Nationale de Administrare Fiscala.

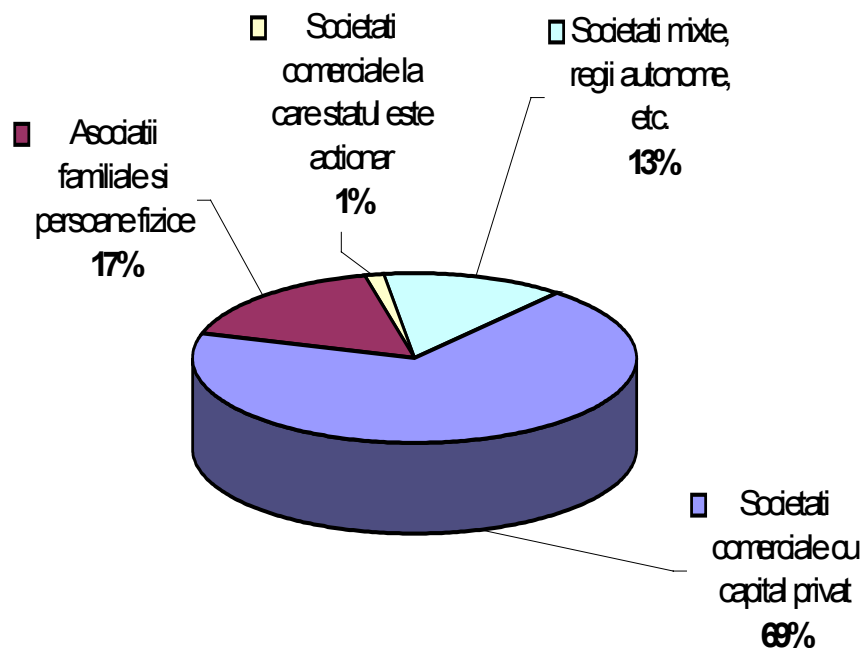
Pe durata anului 2003, ca un efect imediat al intensificarii controalelor tematice s-a constatat cresterea semnificativa cu aproximativ **350%** a **confiscarilor**, de la **122,4 miliarde lei** in 2002 la **557,3 miliarde lei** in 2003, indicator ce reprezinta sanctionarea activitatilor si faptelor ilicite.

Controalele efectuate au vizat, in principal, urmatoarele aspecte:

- respectarea reglementarilor legale privind determinarea, evidentierea si plata impozitelor, taxelor si altor obligatii fiscale;
- prevenirea si combaterea evaziunii fiscale;
- realitatea si legalitatea operatiunilor pentru care s-a solicitat de agentii economici rambursarea taxei pe valoarea adaugata;
- respectarea prevederilor legale privind acordarea facilitatilor fiscale solicitate de agentii economici;
- respectarea de catre agentii economici a obligatiei de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale.

Astfel, activitatea de control fiscal a completat eforturile celorlalte structuri ale Departamentului de Administrare Fiscala privind realizarea veniturilor bugetului de stat, concomitent cu identificarea si atragerea unor venituri suplimentare sustrate de la impozitare de catre contribuabili prin incalcarea prevederilor legale.

Din punct de vedere al tipului agentilor economici verificati, inspectiile fiscale s-au desfasurat cu preponderenta la societati comerciale cu capital privat, situatia detaliata a acestora fiind prezentata in graficul urmator:

Eficiența activității de inspecție fiscală desfășurată de aparatul central și teritorial a fost pusă în evidență și de **principalii indicatori de eficiență ai acestei activități**, după cum urmează:

Nr. crt.	Indicatori	U/M	Anul 2003
1	Valoarea medie a veniturilor suplimentare atrase la bugetul de stat de un inspector	Miliarde lei/pers.	9,94
2	Valoarea medie a încasărilor în timpul controlului de un inspector	Miliarde lei/pers.	1,45
3	Valoarea medie a veniturilor suplimentare atrase la bugetul de stat pe control	Miliarde lei/control	0,55
4	Valoarea medie a sancțiunilor aplicate de un inspector	Milioane lei/pers.	73,0
5	Valoarea medie a sancțiunilor aplicate pe control	Miliarde lei/control	0,38

Analiza în plan teritorial a acestor indicatori de eficiență, evidențiază unele diferențe între județe, având la bază în principal cauze obiective, precum: nivelul de dezvoltare economică a județului, numărul contribuabililor mari, gradul de dispersare a acestora în teritoriu, astfel:

♦ Fata de **“valoarea medie a veniturilor suplimentare atrase la bugetul de stat de un inspector”**, provenită din diferențe de impozite și taxe, majorări de întârziere, amenzi contravenționale, precum și confiscări de bunuri și sume stabilite de către organele de control fiscale teritoriale, **(9.942,6 mil.lei/persoana)**, în anul 2003, un număr de **8 județe** au depășit cu mult acest nivel: Hunedoara – 75,9 miliarde lei/persoana, Constanța - 48,64 miliarde lei/persoana, București (Mari contribuabili) - 37,99 miliarde lei/persoana, Gorj – 29,48 miliarde lei/persoana, Bacău – 28,69 miliarde lei/persoana, Caraș Severin – 20,42 miliarde lei/persoana, Brașov – 16,21 miliarde lei/persoana, Argeș – 9,97 miliarde lei/persoana.

♦ Gradul de conformare voluntară a contribuabililor față de sumele stabilite suplimentar de inspectorii fiscali, precum și solvabilitatea acestora sunt puse în evidență de nivelul indicatorului **“Valoarea medie a încasărilor în timpul controlului de un inspector”**, care a fost de **1,45 miliarde lei/persoana**. Cele mai ridicate încasări medii aferente unui inspector s-au înregistrat în județele: Bacău-15,8 miliarde lei/persoana, Bihor-5,06 miliarde lei/persoana, București(Mari contribuabili)- 4,48 miliarde lei/persoana, Timiș– 2,72 miliarde lei/persoana, Ialomița – 2,55 miliarde lei/persoana, Arad – 2,01 miliarde lei/persoana.

“Valoarea medie a veniturilor suplimentare atrase la bugetul de stat pe control”, a fost în anul 2003 la nivelul întregului aparat de inspecție fiscală de **0,55 miliarde lei/control**, cea mai mare eficiență a controalelor efectuate înregistrându-se în județele: București (Mari contribuabili) – 11,23 miliarde

lei/control, Gorj-1,79 miliarde lei/control, Constanta –1,44 miliarde lei/control, Hunedoara-1,43 miliarde lei/control, Caras Severin- 0,88 miliarde lei/control, Bacau – 0,77 miliarde lei/control, Ilfov – 0,72 miliarde lei/control.

♦ **"Valoarea medie a incasarilor in timpul controlului pe control"** a fost de **73,0 milioane lei/control**, iar cele mai mari ponderi ale incasarilor in timpul controlului s-au inregistrat in judetele: Bucuresti(Mari contribuabili)- 1,32 miliarde lei/control, Bacau-0,42 miliarde lei/control, Bihor-0,16 miliarde lei/control, Ialomita-0,15 miliarde lei/ control.

♦ Gravitatea faptelor de incalcare a legislatiei fiscale savarsite de agentii economici, identificate de inspectorii fiscali din teritoriu si sanctionate in mod corespunzator este pusa in evidenta si de **"Valoarea medie a sanctiunilor aplicate pe control"**, care in anul 2003 a fost de **0,38 miliarde lei/control**.

In unele judete, unde agentii economici s-au conformat mai putin reglementarilor legale in domeniu fiscal, nivelul acestui indicator este ridicat: Bucuresti (Mari contribuabili) - 6,7 miliarde lei/control, Gorj – 1,7 miliarde lei/control, Hunedoara – 1,38 miliarde.lei/control, Constanta – 1,24 miliarde lei/control, Caras Severin – 0,82 miliarde lei/ control, Bacau – 0,6 miliarde lei/control, Ilfov – 0,5 miliarde lei/control.

2. Cresterea calitatii actelor de control incheiate

Pe parcursul anului 2003 au fost solutionate la nivelul Departamentului de Administrare Fiscala un numar de **398 dosare reprezentand contestatii** formulate impotriva actelor de control sau de impunere si avand ca obiect impozitele, taxele si alte venituri cu caracter permanent, dobanzi, penalitati, penalitati de intarziere, amenzi si confiscari. Suma totala contestata in cele 398 dosare a fost **38.893,61 miliarde lei**.

In urma pronuntarii deciziilor de solutionare, au fost admise contestatiile contribuabililor pentru suma de **586,15 miliarde lei**, iar pentru suma de **2.465,55 miliarde lei** au fost desfiintate actele de control in vederea refacerii verificarilor. Ponderea sumelor pentru care au fost admise contestatiile contribuabililor ori au fost desfiintate actele de control sau de impunere in totalul sumelor solutionate pe fond este de **7,85 %**.

Departamentul de Administrare Fiscala a **respins contestatiile contribuabililor cu consecinta mentinerii valabilitatii actelor de control pentru suma de 19.702,97 miliarde lei**. Totodata, a suspendat solutionarea, pana la ramanerea definitiva a solutiei date de organele de cercetare si urmarire penala, pentru cauze in suma totala de **50,63 miliarde lei**.

Situatia comparativa a principalelor rezultate ale activitatii de solutionare a contestatiilor fata de anul 2002 primate si solutionate de Departamentul de Administrare Fiscala se prezinta astfel:

Denumire indicator	2002		2003		Modificare procentuala	
	Dosare	Sume	Dosare	Sume	Dosare	Sume
	Numar	Miliarde lei	Numar	Miliarde lei	%	%
Contestatii primite	454	15.656,5	469	42.352,3	3,3	170,5
▪ Contestatii admise	X	763,3	X	586,1	X	-23,2
▪ Desfiintarea actelor de control	X	2.065,4	X	2.465,5	X	19,37
▪ Contestatii respinse	X	10.371,8	X	19.702,9	X	89,96
▪ Suspendarea solutionarii cauzei	X	2.176,2	X	16.060,3	X	637,99
Contestatii solutionate	589	16.289,2	398	38.893,6	-32,42	138,76

Din analiza datelor statistice referitoare la rezultatele activitatii de solutionare a contestatiilor se remarca o imbunatatire a calitatii actelor de control fiscal. Aceasta constatare este reliefata, pe langa ponderea redusa a contestatiilor admise de doar **1,3%** si de mentinerea intr-o proportie sporita a deciziilor de solutionare a contestatiilor in instantele de judecata.

3. Preluarea activitatii de control a contributiilor sociale

De la preluarea activitatii de control in domeniul veniturilor bugetare reprezentand contributii sociale si pana in luna decembrie 2003 au fost verificati peste **3.300** contribuabili. Inspectorii fiscali au stabilit obligatii bugetare suplimentare de peste **12.000 miliarde** lei. Peste **96%** din aceasta suma reprezinta dobanzi si penalitati aferente obligatiilor neachitate la termenele legale de plata.

Principalele deficiente constatate, care au condus la stabilirea de obligatii suplimentare, precum si de accesorii ale acestora, au fost:

- stabilirea eronata a bazei de calcul a contributiilor sociale, prin neincluderea sumelor acordate colaboratorilor, a primelor acordate din fondul de salarii si a platilor compensatorii achitate din fondul de salarii;
- calcularea eronata a contributiei de asigurari de sanatate prin determinarea incorecta a zilelor de concedii medicale si neaplicarea procentului modificat in timp;

▪ omiterea calcularii contributiei pentru asigurarile sociale de sanatate datorata de angajator.

Este de remarcat faptul ca la un numar de doar **10** contribuabili, reprezentand sub **1%** din numarul total al agentilor economici verificati, inspectorii fiscali au stabilit obligatii bugetare suplimentare in suma de **6.573,5** miliarde lei, reprezentand peste **50%** din sumele stabilite cu ocazia verificarilor efectuate.

Astfel, topul contribuabililor la care inspectorii fiscali au determinat cele mai mari obligatii bugetare suplimentare este:

Nr. Crt.	Contribuabil	Obligatii suplimentare stabilite cu ocazia verificarii miliarde lei
1	Compania Nationala CAF Minvest SA Deva	4.076,0
2	Compania Nationala a Huilei SA Petrosani	1.867,5
3	Compania Nationala a Lignitului SA Targu Jiu	261,9
4	SC Fartec SA Brasov	93,7
5	SC Consim SA Bistrita Nasaud	74,1
6	SC Min Bucovina Vatra Dornei	69,2
7	SC Romups SA Suceava	48,3
8	SC Roman SA Brasov	32,9
9	SC Grand Metal SRL Bucuresti	29,7
10	SC Hidromecanica SA Brasov	20,0
TOTAL		6.573,5

4. Infiintarea unui compartiment central de gestiune a taxei pe valoarea adaugata

In cadrul Departamentului de Administrare Fiscala a fost creat un compartiment central de gestiune a taxei pe valoarea adaugata ale carui principale atributii constau in centralizarea si analiza cererilor de compensare si restituire a taxei pe valoare adaugata. Acesta analizeaza toate rapoartele lunare, intocmite de organele fiscale teritoriale referitoare la numarul cererilor de compensare si de restituire depuse de platitorii de TVA, modul de solutionare al acestora si incadrarea in termenul legal de solutionare.

Din analiza datelor referitoare la cererile de restituire si compensare a taxei pe valoarea adaugata, inregistrate in perioada ianuarie - decembrie 2003, se constata ca numarul de cereri depuse lunar se situeaza, in general, intre **4.000** si **6.000**, din care **24,22%** sunt cereri de compensare, **73,50%** sunt cereri de rambursare cu control anticipat si numai **2,28%** sunt cereri de rambursare cu control ulterior.

În ceea ce privește cererile de rambursare cu control ulterior, numărul lunar al acestora a scăzut drastic, de la 300 – 400 în lunile ianuarie – martie, la numai 20 de cereri în lunile următoare, după modificarea legislației prin care a fost eliminată acordarea rambursărilor cu control ulterior pe baza analizei de risc. În condițiile actuale, rambursarea cu control ulterior poate fi solicitată de un număr relativ mic de contribuabili și anume de cei care îndeplinesc cumulativ condițiile legale, respectiv de a fi mare contribuabil sau de a utiliza standardele internaționale de contabilitate și de a nu avea în obiectul de activitate producția sau comercializarea de băuturi alcoolice, comerțul cu ridicata al materialului lemnos și de construcție, comerțul cu ridicata al deșeurilor și resturilor.

În urma analizei cererilor de rambursare și compensare depuse de persoanele impozabile care îndeplinesc cumulativ condițiile prevăzute și care au posibilitatea să solicite rambursare cu control ulterior, a rezultat că din luna martie și până în prezent, marii contribuabili au depus **2.542 de cereri**, din care:

- compensare 977 cereri;
- rambursare cu control anticipat 1.407 cereri;
- rambursare cu control ulterior 158 cereri.

Se constată că, deși au posibilitatea de opțiune pentru rambursarea cu control ulterior, numai 6,22% din solicitări se încadrează în această categorie.

La analizarea gradului de soluționare în termen al cererilor cu control ulterior depuse de marii contribuabili, trebuie să se țină seama de cele două perioade, astfel:

- în perioada ianuarie – martie, având în vedere numărul mare de cereri depuse și analiza de risc complexă la care erau supuse acestea, gradul de soluționare în termen a fost de 90 – 94%
- în perioada aprilie – decembrie, cu toate că numărul de cereri depuse a scăzut semnificativ, iar analiza a fost mult simplificată s-a înregistrat un grad de soluționare mediu de **93%**. Totuși, au existat două luni în care au fost soluționate toate cererile depuse de contribuabili mari.

În ceea ce privește cererile pentru a căror soluționare este necesară efectuarea controlului fiscal, respectiv cereri de compensare și cereri de rambursare cu control anticipat, se constată că gradul de soluționare în termenul legal al acestora este de 60 – 70%.

Din analiza gradului de **soluționare în termenul legal** al cererilor de rambursare și compensare depuse în luna noiembrie 2003, s-a constatat că în județele Giurgiu (21 cereri), Harghita (352 cereri), Bacău (127 cereri), Iași (90 cereri), Maramureș (226 cereri), Mehedinți (49 cereri) și Vrancea (90 cereri) gradul de soluționare a fost de **100%**.

La polul opus, cu un grad scăzut de soluționare în termen al cererilor de restituire și compensare se situează municipiul București.

La finele lunii decembrie 2003 existau nesolutionate un numar de **3.815** de cereri de rambursare si compensare, in valoare de **16.101,5 miliarde lei**, ceea ce reprezinta **6,87%** din totalul cererilor depuse in acest an.

Totusi, la nivelul Romaniei exista 21 judete care nu inregistreaza nici o cerere de restituire sau compensare restanta la data de 31.12.2003. Acestea sunt: Bacau, Bistrita Nasaud, Botosani, Braila, Brasov, Buzau, Dambovita, Giurgiu, Gorj, Harghita, Hunedoara, Ialomita, Iasi, Maramures, Mehedinti, Mures, Olt, Salaj, Suceava, Tulcea si Vrancea.

Termenul de solutionare al cererilor de restituire sau compensare a fost depasit de cele mai multe ori datorita:

- intarzierilor in finalizarea controlului fiscal;
- insuficientei numarului de inspectori fiscali pentru efectuarea controlului privind stabilirea realitatii si legalitatii taxei pe valoarea adaugata solicitate pentru restituire sau compensare;
- programului incarcat al Directiilor de control fiscal, acestea avand si responsabilitatea efectuarii unor verificari incrucisate la solicitarea altor organe fiscale si a controalelor de fond la diversi contribuabili;
- imposibilitatii efectuarii controlului fiscal ca urmare a intocmirii necorespunzatoare a documentelor justificative si a lipsei evidentei contabile;
- prezentarii cu intarziere a contribuabililor pentru reglarea fisei pe platitor;
- numarului mare de cereri depuse.

Pentru a elimina intarzierile in solutionarea cererilor de rambursare/ compensare a TVA, a **aparut ca imperios necesara elaborarea unei proceduri** pentru solutionarea deconturilor negative cu optiune de rambursare, care sa asigure eficientizarea activitatii administratiei fiscale in acest domeniu.

Metodologia propusa are ca element de baza eliberarea segmentului de control fiscal si concentrarea activitatii de solutionare a rambursarilor de TVA pe baza unei analize de risc.

Procedura de analiza de risc este un proces complex care se desfasoara in mai multe etape si are ca scop final stabilirea comportamentului fiscal al platitorului, precum si a riscului care-l are administratia fiscala in cazul fiecarei rambursari.

In functie de rezultatele analizei, rambursarea se aproba cu control ulterior, in cazul platitorilor cu risc fiscal scazut sau, dupa caz, rambursarea cu control anticipat, in cazul platitorilor cu risc fiscal mare.

5. Promovarea la nivel national a cazurilor de evaziune fiscala

Prin actele de control fiscal intocmite pe parcursul anului 2003, inspectorii fiscali au stabilit ca **prejudiciul total** adus bugetului de stat de diversi agenti economici este de **3.726,2 miliarde lei**. In acest sens au fost intocmite un numar de **1.420 sesizari** care au fost transmise institutiilor de cercetare penala in vederea continuarii verificarilor, stabilirii persoanelor vinovate si a gradului de participare a acestora la infractiune.

Modalitati de sustragere de la plata impozitelor datorate catre bugetul statului au fost utilizate si de catre persoanele fizice, in special cele care realizeaza venituri in Romania din activitati desfasurate pe baza liberei initiative. Astfel, la nivel national, din numarul persoanelor fizice verificate, la aproape jumatate dintre acestea au fost constatate nereguli, inspectorii fiscali intocmind peste 1.000 acte de control care au fost transmise spre solutionare organelor de cercetare penala.

Principalele domenii si modalitatile de manifestare ale fenomenului de evaziune fiscala folosite de contribuabili, descoperite si sanctionate de inspectorii fiscali in cursul anului 2003:

A. In domeniul importului, productiei si comercializarii produselor petroliere

Activitatea de comercializare a produselor petroliere a continuat sa fie tinta multor evazionisti fiscali, sumele obtinute de acestia reprezentand un prejudiciu important adus bugetului de stat.

In urma inspectiilor fiscale efectuate in acest domeniu de activitate, au fost stabilite impozite, taxe si contributii sociale nedeclarate si neachitate de catre agentii economici in suma de **953,8 miliarde lei**, iar pentru neplata acestora la termenele legale s-au calculat dobanzi si penalitati in valoare totala de **5.093,7 miliarde lei**.

Totodata, pentru incalcarea prevederilor legale, s-au aplicat amenzi contraventionale in valoare de **14,8 miliarde lei** si s-au confiscat bunuri si sume in cuantum de **327,2 miliarde lei**. Pentru faptele de natura infractionala s-a intocmit un numar de **56 de sesizari penale**, pentru un prejudiciu total de **688,1 miliarde lei**.

A.1. Un caz deosebit este cel al **SC Adriandra Impex SRL Ploiesti**, infiintata in anul 1994, care a desfasurat activitati de import – export de produse petroliere fara a respecta prevederile Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 30 din 2003 pentru instituirea unor masuri speciale privind productia, importul si comercializarea uleiurilor minerale. Inca din luna iunie 2001 societatea a **comercializat produse petroliere, utilaje si alte tipuri de marfuri in valoarea**

totala de 29,4 miliarde lei, pentru care nu au fost identificate documentele care sa ateste provenienta legala a acestora.

Capitalul social al SC Adriandra Impex SRL Ploiesti, de doar 2.000.000 lei, este detinut integral de Stanciu Dorian, care are si calitatea de administrator. Din anul 2001, obiectul de activitate al societatii a fost completat cu activitatea de comert cu ridicata a combustibililor solizi, lichizi si gazosi.

Incepand cu luna aprilie 2003, SC Adriandra Impex SRL Ploiesti a achizitionat 210 tone amestec hidrocarburi aromatice de la firma Brompton Services Group LLC din SUA. Expedierea marfurilor s-a efectuat pe cale ferata de la fabrica OAO Polimir din Republica Belarus.

In calitate de importator, SC Adriandra Impex SRL Ploiesti avea obligatia, conform prevederilor Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 30/2003, sa organizeze pana la data de 15 mai 2003 depozit special autorizat de Ministerul Industrii si Resurselor si Ministerul Finantelor Publice. Cu toate acestea, societatea nu a indeplinit aceasta obligatie, livrand en-gros, in luna iulie 2003, aceeasi cantitate catre Corporatia Financiar Investitionala IASS SA din Polonia. De fapt, conform declaratiilor vamale de export, cumparatorul final al acestei cantitati a fost aceeasi firma Brompton Services Group LLC din SUA, valoarea tranzactiei fiind de **41.977 USD**, respectiv **1,4 miliarde lei**.

In conformitate cu aceeasi Ordonanta de urgenta, SC Adriandra Impex SRL Ploiesti a fost sanctionata cu amenda contraventionala in suma de **3 miliarde lei**, iar suma de **1,4 miliarde lei**, reprezentand contravaloarea vanzarilor de uleiuri minerale a fost confiscata de inspectorii fiscali.

De asemenea, administratorul Stanciu Dorian s-a implicat si in **vanzarea unei alte cantitati de produse petroliere in valoare de 26 miliarde lei**, precum si a altor tipuri de bunuri (teava neagra, redresoare universale etc) in valoare de **4,2 miliarde lei, pentru care nu a condus evidenta contabila si implicit nu si-a indeplinit obligatiile fiscale fata de stat.**

Aceste venituri obtinute de societate din comercializarea acestor produse de provenienta ilcita, in suma totala de **30,2 miliarde lei**, au fost **confiscate** de inspectorii fiscali.

A.2. Un alt caz a atras atentia prin modalitatea in care s-a actionat in vederea obtinerii unor venituri ilicite si sustragerea de la plata obligatiilor fiscale.

SC Dolce Vita SRL Ploiesti, infiintata in anul 1993 este administrata din anul 2001 de Stanciulescu Emilia in calitate de asociat unic. Principalul obiect de activitate al societatii este comercializarea produselor petroliere.

Desi SC Dolce Vita SRL desfasurase operatiuni economice in perioada iunie 2001–august 2002, **administratorul firmei nu a asigurat organizarea si conducerea contabilitatii.**

Reconstituindu-se evidenta contabila s-a scos la iveala **un intreg lant de societati fictive sau fara activitate declarata interpusa in circuitul de comercializare a produselor petroliere.** SC Dolce Vita SRL a folosit in tranzactiile efectuate in principal doua societati din Ploiesti: SC Mars Serv SRL si SC Oaghys SRL si o societate din Arad SC Perla Neagra SRL, toate trei firme

nefiind in stare de functionare, iar documentele cu regim special ridicate de catre acestea au intrat in posesia administratoarei Stanciulescu Emilia. Aceste documente cu regim special au fost utilizate pentru folosirea firmelor fie ca "furnizori", fie ca si "clienti" fictivi ai SC Dolce Vita SRL.

Scopul final al acestui circuit a fost **substituirea unei cantitati de 1.103 tone de subproduse petroliere cu produse petroliere calitativ superioare** si bineinteles, incasarea unor mari sume de bani necuvenite si neimpozitate.

SC Dolce Vita SRL s-a aprovizionat real cu combustibili inferiori calitativi: combustibil lichid pentru focare de la SC Eurovital Trading Company SRL, fractie grea si ulei piroliza de la SC Petroil Chim SRL Constanta, CLU tip I de la SC Biacor Impex SRL, combustibil de tip M de la SC Riado SRL etc. Aceste marfuri erau livrate catre alte societati ca fiind combustibili calitativi superiori: CLU tip III, motorina etc., plata facandu-se prin ordin de plata, numerar sau compensare.

Pe parcursul acestor tranzactii s-au interpus "**firmele fantoma**" care au ajutat SC Dolce Vita SRL la **descarcarea de gestiune a cantitatii de combustibil inferior si incarcarea cu aceeasi cantitate de combustibil superior**.

SC Dolce Vita SRL a achizitionat de la SC Petroilchim SRL Constanta o cantitate de 41 tone de ulei piroliza in valoare totala de 223,6 milioane lei, pentru ca a doua zi, sa factureze inapoi catre SC Petroilchim SRL, aceeasi cantitate dar de CLU tip III, in valoare de 405,6 milioane. SC Petroilchim SRL a vandut mai departe CLU tip III firmei Edilmed SA Medgidia.

SC Dolce Vita SRL a folosit ca intermediar firma SC Mars Serv SRL. Pentru a se scadea din gestiune cu cantitatea de 41 tone ulei piroliza, SC Dolce Vita SRL a facturat-o catre SC Mars Serv SRL, iar in aceeasi zi a primit factura de la aceeasi societate SC Mars Serv SRL pentru cantitatea de 41 tone CLU tip III cu care a reincarcat gestiunea.

SC Mars Serv SRL este o firma fara activitate declarata la organele fiscale, asociatul si administratorul acesteia Dragomir Ioan fiind arestat din 2001. Ca urmare, facturile fiscale emise catre sau in numele acestei societati comerciale nu au fost reale. Acestea au fost intocmite cu scopul de a substitui uleiul de piroliza cu CLU tip III.

Fata de cele de mai sus rezulta ca firma SC Dolce Vita SRL a incasat necuvenit prin aceasta operatie ilicita suma de 181 milioane lei, ca diferenta intre valoarea produselor livrate 405,6 milioane si valoarea produselor aprovizionate 223,6 milioane, suma totala incasata ilicit prin substituirea produselor livrate numai firmei Petroilchim SRL prin astfel de operatii fiind de 731,2 milioane lei.

Rolul "firmelor fantoma" in circuit s-a schimbat spre exemplu, SC Perla Neagra SRL Arad fiind "clientul" pentru combustibilii inferiori, iar SC Mars Serv SRL fiind "furnizorul" pentru combustibilii superiori calitativi.

Din documentele reconstituite a reiesit ca plata a fost efectuata prin ordin de plata in conturile SC Dolce Vita SRL cu explicatia "la ordinul SC Dolce Vita SRL", iar autocisternele care au efectuat transportul au fost inchiriate de Stanciulescu Emilia.

O alta ilegalitate rezultata in urma controlului incrucisat a fost completarea de catre SC Dolce Vita SRL a exemplarului nr. 1 al facturii fiscale inregistrat in contabilitatea clientului, cu alte informatii decat cele inscrise in exemplarul nr. 2 al facturii fiscale cu acelasi numar de regim special inregistrat in evidenta contabila a SC Dolce Vita SRL. Astfel, conform exemplarului nr. 1 al facturii fiscale emisa de catre SC Dolce Vita SRL, ridicat de la client, s-a livrat motorina, iar conform exemplarului nr. 2 a aceleiasi facturi inregistrat in contabilitatea SC Dolce Vita SRL, produsul livrat a fost solvent usor tip I, ulei P3, solvent extractie sau rezid petrolier.

Decontarea intre beneficiarul real si SC Dolce Vita SRL s-a efectuat la nivelul valorii inscrise in exemplarul nr. 1, aflat la client.

Prin neintocmirea evidentei contabile, administratorul SC Dolce Vita SRL a urmarit mascarea operatiunilor ilicite desfasurate, producand un prejudiciu bugetului de stat in suma de **6,76 miliarde lei**, datorita : incasarii ilicite de venituri in suma de 5,52 miliarde lei, diminuarii TVA si a impozitului pe profit aferente substituirilor de carburanti cu suma de 0,63 miliarde lei, precum si a diminuarii TVA aferenta inregistrarilor eronate a facturilor in care au fost consemnate operatiuni nereale cu suma de 0,61 miliarde lei. Actul de control a fost inaintat institutiilor de cercetare si urmarire penala.

B. In domeniul productiei si comercializarii alcoolului si bauturilor alcoolice

Principalele rezultate obtinute ca urmare inspectiilor fiscale efectuate in domeniul productiei si comercializarii alcoolului si bauturilor alcoolice s-au concretizat in atragerea catre bugetul statului a sumei de **137,8 miliarde lei** reprezentand diferente de impozite, taxe si contributii sociale, stabilirea dobanzilor si penalitatilor de intarziere aferente in suma de **85,8 miliarde lei**, precum si aplicarea unor amenzi contraventionale in suma de **365 miliarde lei**. Catre institutiile de cercetare penala s-a transmis un numar de **11 dosare**, pentru stabilirea persoanelor vinovate de prejudicierea cu suma de **102,1 miliarde lei** a bugetului de stat.

B.1. Emiterea sau primirea de facturi care nu au la baza o operatiune reala, precum si numarul mare de societati implicate conduc la o crestere artificiala a pretului marfurilor si respectiv a TVA solicitata ulterior de rambursat.

Un caz concludent il reprezinta **SC Indagra Prod SRL Tandarei**, care prin tranzactionarea repetata de marfuri fictive, a solicitat restituirea sumei totale de **160,9 miliarde lei** de la bugetul de stat.

Societatea are capital privat romanesc si a fost infiintata in anul 2000. Principalul obiect de activitate il constituie **fabricarea alcoolului etilic si de fermentatie**.

In luna aprilie 2003, SC Indagra Prod SRL a **solicitat compensarea taxei pe valoarea adaugata de recuperat** in suma de **89,6 miliarde** lei cu suma de **63,4 miliarde** lei, reprezentand diverse obligatii la bugetul statului.

Documentele aferente cererii de compensare, arata ca societatea ar fi achizitionat la sfarsitul lunii martie 2003, o cantitate impresionanta de rulmenti in numar de 466.396 bucati, de la o societate din judetul Prahova, SC Netma Exim SRL Telega, in valoare de **603,5 miliarde** lei, din care TVA aferenta de **96,3 miliarde** lei.

Conform facturii, aparent tranzactia parea a fi avut loc, totusi firma din Telega **nu a inregistrat in evidenta contabila factura de vanzare** catre SC Indagra Prod SRL .

Pentru depistarea sursei de provenienta a rulmentilor, verificarile au fost continuate la SC Intermezzo Impex SRL Savinesti, unde a fost identificata o factura de rulmenti in valoare de **602,4 miliarde** lei, din care **96,1 miliarde** lei TVA, provenind de la SC Tomoil SRL din judetul Brasov.

La aceasta din urma firma s-a gasit un proces-verbal de receptie preliminara, pentru verificarea calitatii marfii si un act de custodie din care rezulta ca marfa se afla in depozitul BADR Brasov de unde nu a fost miscata. Mai mult, SC Tomoil SRL a anulat la inceputul lunii martie factura cu care vanduse marfa catre SC Intermezzo Impex SRL, operatie pe care aceasta firma nu a mai evidentiata-o in contabilitate si nici firmele din amonte.

In concret se apreciaza ca **rulmentii au circulat de la furnizor la client doar scriptic**, pe hartie.

Prin urmare, administratorul SC Indagra Prod SRL Tandarei a incercat in mod ilegal stergerea obligatiilor pe care le aveau de plata catre bugetul statului, realizand in schimb prejudicierea acestuia cu suma de **96,3 miliarde** lei.

Acelasi mecanism fraudulos l-a pus in practica administratorul societatii, Anghel Rodica, creand o alta retea de societati, dar cu o altfel de "tranzactie". De data aceasta obiectul "tranzactiei" a constat in **12 schimbatoare de caldura cu grafit** in valoare de totala de **404,4 miliarde** din care TVA de **64,6 miliarde** lei.

Lantul de societati a cuprins: SC National Sport Group SRL Constanta, SC Casa de'l Vino SRL Constanta si SC Vistacom Impex SRL Bucuresti, primele doua avand inregistrate corect facturile de achizitie si de vanzare. Valoarea facturilor si taxa pe valoare adaugata aferenta au crescut semnificativ si in acest caz in amonte. Sumele tranzactionate nu au fost achitate nici de aceste societati.

SC Vistacom Impex SRL din Bucuresti s-a dovedit a fi o firma de tip "fantoma", intrucat nu inregistrase activitate la sediul declarat, iar cetatenii irakieni care figurau ca administratori nu au putut fi identificati.

Astfel, s-a stabilit ca TVA evidentiata de SC Indagra Prod SRL Tandarei in suma de **64,6 miliarde** lei, aferenta celor 12 schimbatoare de caldura fictive, era ilegala.

Administratorii societatilor intermediare si ai SC Indagra Prod SRL Tandarei au fost acuzati de tentativa de fraudare a bugetului de stat cu suma totala de **160,9 miliarde** lei, actele de control incheiate fiind transmise organelor

de urmarire penala pentru continuarea cercetarilor si sanctionarea persoanelor vinovate.

B.2. SC Eurocom SRL Calarasi a fost infiintata in cursul anului 2003, avand drept obiect de activitate producerea bauturilor alcoolice.

Ionita Nicolae Adrian, administrator al societatii, a incercat prejudicierea bugetului de stat prin **solicitarea compensarii TVA in suma de 9,5 miliarde lei cu diverse alte obligatii bugetare**, inclusiv accizele datorate pentru comercializarea produselor alcoolice.

In fapt, la 30 iunie 2003, SC Eurocom SRL "achizitioneaza" de la SC Continental Best SRL Calarasi **bunuri imobile in valoare totala de 60 miliarde lei** cu TVA aferenta de **9,6 miliarde lei, fara indeplinirea formalitatilor legale privind notificarea si inscrierea in cartea funciara.**

Tot la 30 iunie 2003, SC Continental Best SRL a "**cumparat**" **aceleasi bunuri imobile de la SC Metal Impex SRL Bucuresti, asociat fiind un cetatean arab, iar valoarea facturii era de 59,9 miliarde lei.**

Prin facturarea imobilelor de catre SC Metal Impex SRL Bucuresti catre SC Continental Best SRL Calarasi si concomitent facturarea acelorasi imobile de la SC Continental Best SRL Calarasi catre SC Eurocom SRL Calarasi fara existenta dreptului de proprietate si neinregistrarea in cartea funciara s-a incercat **crearea unor creante (TVA de restituit) prin care sa se compenseze datoriile catre bugetul de stat** in valoare de **9,5 miliarde lei**. Suma a fost respinsa la compensare, calculandu-se in acelasi timp **obligatii totale de plata in suma de 33,5 miliarde lei**, actul de control fiind inaintat institutiilor abilitate pentru continuarea cercetarilor impotriva administratorului Ionita Nicolae Adrian.

C. In domeniul prelucrarii lemnului

Desi respectul fata de natura si indeplinirea obligatiilor fata de bugetul statului reprezinta conditii esentiale pentru dezvoltarea sustenabila a economiei, exista totusi agenti economici cu obiect de activitate prelucrarea lemnului care incearca prin diverse mijloace ilegale sa fraudeze bugetul statului prin introducerea in circuitul economic a unor formulare cu regim special de provenienta ilcita si astfel sa se sustraga de la plata obligatiilor fiscale. Aceste documente sunt utilizate fie pentru a justifica provenienta materialului lemnos sustras din padurile statului, fie achizitia ilegala de la persoanele fizice.

Pentru a observa cantitativ aceste aspecte, mentionam ca in cursul anului 2003 inspectorii fiscali au intrepris in acest sector de activitate o serie de verificari, care s-au finalizat prin stabilirea unor diferente de impozite, taxe si contributii sociale in suma de **420,7 miliarde lei**, calcularea dobanzilor si penalitatilor de intarziere aferente neplatii in termen a acestora in suma de **375,3 miliarde lei**, aplicarea de amenzi contraventionale in cuantum de **12,8 miliarde lei** si transmiterea unui numar de 52 de cazuri catre organele de urmarire penala,

cu scopul stabilirii persoanelor vinovate de prejudicierea bugetului statului cu suma de **60,7 miliarde lei**.

C.1. Un exemplu elocvent de fraudă îl constituie **SC Rolex SRL Curtea de Arges**, județul Argeș cu obiect principal de activitate producția și comercializarea la export a produselor din lemn, care, în perioada iunie 2001 – ianuarie 2003, a solicitat restituirea taxei pe valoarea adăugată în suma de 0,82 miliarde lei pe baza unor facturi fiscale false. Acestea erau completate cu datele de identificare ale unor societăți cărora nu le-au fost atribuite seriile și numerele înscrise pe aceste documente.

Operațiunile frauduloase au fost derulate de **Caragete Mariana**, asociat unic și administrator al SC Rolex SRL Curtea de Argeș, care, începând cu luna iunie 2001 înregistrează în evidența contabilă facturi fiscale completate la rubrica dedicată furnizorului cu numele unor societăți comerciale din județele Gorj, Brașov și Hunedoara, respectiv SC Robur SA Târgu Jiu, SC Forex SRL Ghimbav, SC Lignum Impex SRL Brașov și SC Setppl SA Petrosani.

Având în vedere fictivitatea operațiunilor de achiziție a masei lemnoase s-au recalculat obligațiile fiscale SC Rolex SRL Curtea de Argeș, stabilindu-se că Mariana Caragete, administrator al societății, a prejudiciat bugetul de stat cu suma totală de **1,5 miliarde lei**.

Actul de control a fost înaintat organismelor de cercetare și urmărire penală.

C.2. Operațiunile ilegale desfășurate în domeniul prelucrării brute a lemnului s-au extins în multe din județele țării. Motivele principale care contribuie la intensificarea activității ilegale în acest domeniu sunt volumul ridicat de masă lemnoasă exploatată în România și numărul mare de societăți cu obiect de activitate silvicultură și exploatarea forestieră.

Un alt exemplu îl constituie **SC Prodcom Alfa SRL Darabani**, județul Botoșani cu obiect principal de producția altor tipuri de mobilier, care, în perioada iulie 2001 – iunie 2003, **și-a diminuat ilegal obligațiile fiscale prin înregistrarea în evidențele contabile a unor facturi fiscale ale unor furnizori care nu există în bazele de date ale Ministerului Finanțelor Publice și ale Oficiului Registrului Comerțului**.

Pentru a acoperi aparenta legalitate a operațiunilor de aprovizionare cu materii prime de la diverși furnizori din județele Suceava și Neamț, Tamara Maricica Blaga, asociat unic și administrator al SC Prodcom Alfa SRL Darabani, **a utilizat 108 facturi fiscale pe care le-a completat cu o serie de date fictive ale unor furnizori**.

Administratorul SC Prodcom Alfa SRL Darabani a prejudiciat bugetul statului cu suma de **1,2 miliarde lei** prin înregistrarea de facturi fiscale fictive în evidența contabilă.

Cazul a fost înaintat instituțiilor de urmărire penală.

D. Domeniul de gestionare si comercializare al deseurilor industriale

Pentru a se sustrage de la plata obligatiilor fiscale si a introduce in circuitul economic legal deseuri industriale reciclabile de provenienta ilcita, unii operatori economici utilizeaza documente cu regim special procurate de persoane fizice care se substituie ilegal reprezentantilor societatilor comerciale si le achizitioneaza de la distribuitorii autorizati.

Materiile prime tranzactionate in acest domeniu sunt adesea exportate de catre societati comerciale care solicita in urma acestor operatiuni rambursari de TVA. Frauda se produce prin interpunerea in lantul de achizitii a unor societati fictive sau a unor societati ce folosesc facturi false sau de provenienta ilcita.

Principalele rezultate obtinute ca urmare inspectiilor fiscale efectuate in domeniul gestionarii si comercializarii deseurilor industriale s-au concretizat in atragerea catre bugetul statului a sumei de **334,4 miliarde lei** reprezentand diferente de impozite, taxe si contributii sociale, stabilirea dobanzilor si penalitatilor de intarziere aferente in suma de **200,1 miliarde lei**, precum si aplicarea unor amenzi contraventionale in suma de **5,1 miliarde lei**. Catre institutiile de cercetare penala s-a transmis un numar de **42 dosare**, pentru stabilirea persoanelor vinovate de prejudicierea cu suma de **415,4 miliarde lei** a bugetului de stat.

D.1. SC Cameleon SRL Timisoara, cu obiect principal de activitate comertul de produse nealimentare si alimentare, in perioada mai 2001 – martie 2002, **a desfasurat operatiuni ilicite de valorificare a deseurilor de fier vechi in baza unor documente cu regim special procurate ilegal** de diverse persoane fizice si care nu sunt emise de furnizorul inscris in acestea, **diminuandu-si astfel obligatiile catre bugetul de stat cu suma totala de 48,31 miliarde lei**.

SC Cameleon SRL Timisoara a fost infiintata in anul 1993 de catre Telescu Gheorghe, in calitate de unic asociat si a derulat in perioada ianuarie 1997 – mai 2003 operatiuni comerciale cu deseuri de fier vechi. Operatiunile frauduloase au fost derulate de Telescu Gheorghe, incepand cu luna mai 2001, prin procurarea de la diverse persoane fizice documente cu regim special care sa ii asigure aparenta legalitate a activitatii de valorificare a deseurilor de fier vechi.

Întreaga activitate desfășurată de această societate a urmărit cu prioritate eludarea prevederilor legale, acțiunile întreprinse având drept unic scop acomodarea “organismului” societății în vederea nerespectării legislației în vigoare, după cum un cameleon își modifică culoarea în funcție de condițiile de mediu existente.

In urmatoarele zece luni, respectiv in perioada mai 2001 – martie 2002, acelasi administrator **a inregistrat in contabilitatea firmei sale un numar de 43 facturi fiscale** reprezentand contravaloarea cantitatilor de deseuri de fier vechi livrate, a operatiunilor de manopera si de transport al acestora efectuate de o societate din judetul Caras – Severin, SC Carmen SRL Resita, in valoare totala

de **152,12 miliarde lei**, din care taxa pe valoarea adaugata in suma de **24,3 miliarde lei**.

Pentru pretinsul furnizor evidentiata la SC Cameleon SRL s-a dovedit ca nu a desfasurat niciodata activitati comerciale cu deseuri de fier vechi sau operatiuni de strangere, sortare si depozitare temporara a acestora si nici nu a emis cele 43 de facturi.

Facturile înregistrate în contabilitatea SC CAMELEON SRL Timișoara, având indicate drept furnizor SC CARMEN SRL Reșița, au fost ridicate de la distribuitorii autorizați de documente cu regim special de diverse persoane care nu figurează în baza de date a Poliției, precum și de societăți care nu au legătură cu aceste două firme.

Mai mult, încălcând în mod evident prevederile legale referitoare la disciplina financiar-contabila, in care se limiteaza plata în numerar a unei persoane juridice către alta persoana juridica la un plafon zilnic maxim de 30 milioane lei, administratorul SC CAMELEON SRL Timișoara a ridicat in numerar din casieria societății suma totala de 152,1 miliarde lei, pe care a motivat-o prin înregistrarea si emiterea unor chitanțe catre SC CARMEN SRL Reșița, chitanțe nerecunoscute si neinregistrate de aceasta.

Neregulile constatate in activitatea desfasurata de SC Cameleon SRL Timisoara nu se opresc aici. Astfel, operatiunile de valorificare a deseurilor de fier vechi catre diverse societati comerciale din Bihor si Timisoara s-a desfasurat ilegal incepand cu 7 februarie 2002, ca urmare a nedetinerii autorizatiei de valorificare emisa de Comisia Nationala pentru Reciclarea Materialelor in baza Orodната de urgenta a Guvernului nr. 16 din 2001 privind gestionarea deseurilor industriale reciclabile.

Prin modul in care s-au înregistrat operațiunile efectuate, SC CAMELEON SRL Timișoara a reușit să introducă în circuitul economic real deșeuri de fier vechi de proveniență ilicită și să fraudeze bugetului statului, prin diminuarea taxei pe valoarea adăugată și impozitului pe profit datorate acestuia, cu suma de **48,3 miliarde lei**.

D.2. Si in judetul Gorj au fost identificate o serie de nereguli la o societate cu acest profil de activitate, respectiv **SC Mukamba SRL Targu Jiu**, administrata de Radulescu Ion.

Ilegalitatile comise la aceasta societate au demonstrat inca o data ca pentru unii agenti economici respectarea dispozitiilor legale fiscale este imposibila.

Astfel, s-au inregistrat in evidentele contabile facturi de aprovizionare cu marfuri in valoare de **24,3 miliarde lei avand inscrise la rubrica “furnizor” societati care nu figurau in baza de date a Ministerului Finantelor Publice**. Totodata, s-a aprovizionat cu produse in cuantum de **33,7 miliarde lei** de la SC Niba SRL Onesti cu **facturi care nu contineau toate datele de identificare obligatorii** si pentru care societatea nu a putut prezenta copia de pe documentul legal care sa ateste calitatea de platitor de TVA a furnizorului.

Prin inregistrarea in contabilitate a acestor facturi care nu au putut fi considerate documente justificative, societatea si-a diminuat impozitul pe profit si TVA de plata cu suma de **35,2 miliarde lei**.

Aceste ilegalitati, care au dus la diminuarea obligatiilor bugetare, au fost aduse la cunostinta organelor de cercetare penala pentru continuarea investigatiilor si stabilirea gradului de vinovatie a fiecarei persoane implicate.

Activitati ilicite de natura penala desfasurate de societate nu au fost singurele care au depasit sfera reglementarilor legale. Astfel, societatea a fost sanctionata contraventional intrucat nu a intocmit registrul de evidenta fiscala, nu a efectuat inventarierea patrimoniului si a efectuat plati zilnice in numerar catre persoane juridice care au depasit plafonul maxim admis.

D.3. Un alt caz asemanator a fost descoperit si la **SC Nefermis SRL Vidra**, sat Sintesti, administrata de Livia Mihai. Obiectul principal de activitate al societatii il constituie comertul cu materiale recuperabile feroase si neferoase.

Valoarea cu care a fost prejudiciat bugetul statului este de **77,08 miliarde lei, provenind din inregistrarea in evidenta contabila a contravalorii facturilor furnizorilor care la verificarile ulterioare s-au dovedit a fi “firme fantoma”**. Achizitiile de materii prime, in special de fier vechi au fost realizate de la persoane fizice, fara documente de provenienta.

Pentru urmarirea creantei a fost declansata procedura de executare silita, iar impotriva administratorului Mihai Livia a fost intocmita plangere penala pentru de evaziune fiscala.

D.4. Nerespectarea normelor legale in vigoare privind activitatea de gestionare a deeurilor industriale reciclabile a fost sanctionata de inspectorii fiscali si in alte zone ale tarii.

Un exemplu in acest sens il constituie **SC Nefesib SRL Sibiu** cu obiect principal de activitate comertul cu ridicata al deeurilor si resturilor, care, in perioada ianuarie 2001 – septembrie 2003, **a desfasurat activitati ilegale de vanzare a deeurilor industriale reciclabile, fara a detine autorizatia de valorificare a acestora**. In aceste conditii inspectorii fiscali au dispus **confiscarea veniturilor obtinute de societate in suma totala de 5,19 miliarde lei**.

Mihai Sorin Mihaita, asociat unic si administrator al SC Nefesib SRL Sibiu, a eludat normele legale in vigoare, tranzactionand cantitati de deseuri industriale fara a avea autorizatie de valorificare emisa de Comisia Nationala pentru Reciclarea Materialelor.

E. Alte domenii de activitate

Taxa pe valoarea adaugata virata de persoanele juridice reprezinta o resursa importanta a bugetului de stat. Cu toate acestea anumiti agenti economici apeleaza la manevre frauduloase prin care evita virarea sumelor

colectate sau chiar solicita rambursarea taxei in contul unor ipotetice tranzactii comerciale. Pentru a putea beneficia de rambursarea taxei pe valoarea adaugata, aceste societati identifica bunuri a caror valoare sa poata fi majorata arbitrar si apoi incep sa tranzactioneze intre ele respectivele bunuri.

E.1. Inspectorii fiscali au reusit in cursul anului 2003 sa depisteze operatiunile frauduloase desfasurate cu nava impingator Miraslau. Principala societate implicata in acest caz este **SC Ager Leasing SA** Zona libera Giurgiu, cu obiect principal de activitate inchirierea masinilor si echipamentelor de birou, care, **in urma unor operatiuni fictive, a incercat fraudarea bugetului de stat prin solicitarea restituirii de TVA in suma de 18,24 miliarde lei.**

La 1 martie 2002, Savin Bogdan Mihail, in calitate de administrator al SC Ager Leasing SA Zona libera Giurgiu, **a inregistrat in contabilitatea societatii o factura fiscala in valoare de 114,25 miliarde lei, respectiv 3.000.000 USD, din care taxa pe valoarea adaugata de 18,24 miliarde lei,** emisa de SC Direct Shop SRL Bucuresti **ca urmare unei pretinse operatiuni de vanzare - cumparare a navei impingator Miraslau.**

La activitatile de prejudiciere a bugetului de stat au participat administratorii a sase societati comerciale si o persoana fizica.

Fictivitatea operatiunilor derulate cu nava impingator Miraslau reiese si din corespondenta purtata cu Inspectoratul Navigatiei Civile Giurgiu din cadrul Ministerului Transporturilor, Constructiilor si Turismului, care precizeaza, printr-o adresa din luna octombrie 2002, ca ultimul proprietar inscris in registrul matricol si atestatul de bord este SC Nova Constructii Civile si Industriale SRL Bucuresti. Aceasta societate a achizitionat nava impingator Miraslau cu pretul de **98.000 USD**, ca urmare a castigarii licitatiei efectuate pentru executarea silita a bunurilor apartinand SC Giurgiu Nav SRL Giurgiu.

Pentru majorarea ilegala a valorii de tranzactionare a navei impingator Miraslau, Munteanu Radu, administrator al SC Nova Constructii Civile si Industriale SRL Bucuresti, o vinde in aceeași luna in care a cumparat-o, respectiv luna ianuarie 2002, catre o persoana fizica, Pacuraru Maricel, ruda cu Pacuraru Ion, asociat unic al societatii pana la 1 iunie 2001.

La sfarsitul lunii ianuarie 2002, Pacuraru Maricel, revinde nava "achizitionata" catre SC MIMS SA Galati, la pretul de **2.950.000 USD**, fara a incasa contravaloarea navei, intocmindu-se doar un asa zis ordin de compensare, fara indeplinirea cerintelor legale.

In 8 februarie 2002, SC MIMS SA Galati a vandut mai departe nava catre SC Direct Shop SRL Bucuresti cu suma de **3.000.000 USD**, coletand TVA doar in suma de 0,25 miliarde lei, fata de suma de 15,37 miliarde lei care era datorata bugetului de stat. Nici aceasta societate nu "ține" nava mai mult de o luna de zile, efectueaza o pretinsa operatiune de vanzare a navei impingator Miraslau catre SC Ager Leasing SA Zona libera Giurgiu, la pretul de 114,25 miliarde lei, respectiv 3.000.000 USD. Prin factura emisa, Pricop Cezar Lucian, administratorul SC Direct Shop SRL Bucuresti, s-a inregistrat cu TVA de plata in

suma de 18,24 miliarde lei, pe care insa pana in prezent a uitat sa o vireze bugetului de stat.

In schimb, administratorul SC Ager Leasing SA Zona libera Giurgiu, Savin Bogdan Mihail, a solicitat rambursarea TVA in suma de 18,24 miliarde lei.

Stingerea obligatiei de plata a SC Ager Leasing SA Zona libera Giurgiu pentru nava impingator Miraslau de 114,25 miliarde lei s-a efectuat prin **compensarea cu 350 licente software Profit**, de aceeasi valoare. TVA aferenta nu a fost evidentiata, considerand ca licentele software se pot asimila marfurilor scutite de TVA. Cu toate acestea, realizarea si furnizarea de programe informatice este considerata de legislatia in vigoare drept prestare de servicii, motiv pentru care SC Ager Leasing SA Zona libera Giurgiu trebuia sa colecteze taxa pe valoarea adaugata in suma de **21,7 miliarde lei**.

E.2. In cazul SC Imponderabilis SRL Ploiesti, judetul Prahova cu obiect principal de activitate publicitatea, bunurile materiale au fost inlocuite cu serviciile. Astfel, **societatea a inregistrat in evidenta contabila in perioada august – noiembrie 2002 operatiuni fictive efectuate cu o societate de tip “fantomă” din Bucuresti, urmare carora si-a diminuat in mod fraudulos obligatiile catre bugetul de stat cu suma de 5,99 miliarde lei.**

Operatiunile ilegale au fost derulate de Deac Gicu Calin, asociat unic si administrator al societatii, care, in luna august 2002, a initiat presupusele relatii contractuale cu SC Romexim Trading 2000 SRL Bucuresti.

Astfel, la 16 august 2002, SC Imponderabilis SRL Ploiesti, in calitate de beneficiar, a incheiat un pretins contract cu SC Romexim Trading 2000 SRL Bucuresti, in calitate de prestator de servicii, avand drept obiect “prestarea de servicii catre beneficiar constand in studiu de piata” in valoare de **950.000 USD**, fara taxa pe valoarea adaugata aferenta. In baza acestui contract si a actului aditional intocmit, SC Romexim Trading 2000 SRL Bucuresti a emis in lunile octombrie si noiembrie doua **facturi fiscale in valoare totala de 37,54 miliarde lei, desi prestarile de servicii nu au fost executate efectiv.**

Ca urmare, SC Romexim Trading 2000 SRL Bucuresti trebuia sa evidentieze in contabilitate si sa vireze catre bugetul statului la termenele legale TVA aferenta acestor facturi, in suma totala de **5,99 miliarde lei**. De asemenea, Apann Mircea- asociatul unic si administratorul acesteia, nu a depus de la infiintare si pana la data controlului declaratii de impozite si taxe, deconturi lunare privind TVA, nu a stabilit si virat bugetului de statul obligatiile fiscale datorate, inclusiv suma de **5,99 miliarde lei** colectata de la SC Imponderabilis SRL Ploiesti.

Rambursarea taxei pe valoarea adaugata, achitata catre SC Romexim Trading 2000 SRL Bucuresti, in suma de 5,99 miliarde lei, nu a fost solicitata de SC Imponderabilis SRL Ploiesti, deoarece in circuitul fraudulos a fost introdusa o alta societate, SC Gopi Com SRL Arad. Astfel, SC Imponderabilis SRL Ploiesti, in calitate de prestator de servicii, a incheiat cu SC Gopi Com SRL Arad, in calitate de beneficiar, un pretins contract avand ca obiect efectuarea de lucrari de catre beneficiar constand in “studiu de piata, consultanta in marketing, film si CD de

prezentare, clip publicitar, etc”. In baza acestui pretins contract si a unui act aditional incheiat, SC Imponderabilis SRL Ploiesti a incasat contravaloarea celor doua facturi emise, in valoare totala de **39,32 miliarde** lei. In final, TVA achitata SC Imponderabilis SRL Ploiesti, in suma de **6,23 miliarde** lei, a fost solicitata pentru rambursare de catre SC Gopi Com SRL Arad.

Si acest act a fost transmis institutiilor de urmarire penala.

E.3. In conditiile unei dezvoltari economice sustinute, in Romania se inregistreaza in prezent o crestere a **vanzarilor pe piata telefoniei mobile**. Aceasta activitate se desfasoara in multe cazuri cu incalcarea reglementarilor financiar – fiscale in vigoare, astfel incat bugetul statului este prejudiciat adesea cu sume foarte mari de bani.

Un exemplu in acest sens il constituie **SC Roc Plast Trade SRL Constanta** cu obiect principal de activitate comertul cu ridicata si cu amanuntul de produse diverse care, in perioada aprilie – noiembrie 2000, **a desfasurat tranzactii cu telefoane mobile, fara a evidentia insa in contabilitate activitatea desfasurata**, diminuandu-si astfel obligatiile catre bugetul de stat cu suma totala de **1,24 miliarde** lei.

Totodata, Omer Enghin, administratorul SC Roc Plast Trade SRL Constanta, **a continuat activitatea de comercializare a telefoanelor mobile si dupa dizolvarea societatii**, astfel incat inspectorii fiscali au dispus **confiscarea veniturilor obtinute de societate in suma totala de 11,55 miliarde** lei.

E.4. SC Zaharul SA Calafat, judetul Dolj cu obiect de activitate fabricarea de zahar, industrializarea sfeclei de zahar si comercializarea produselor zaharoase si derivate, avand ca actionari pe SC Exserv SRL Craiova, Atalanta LTD Londra – prin reprezentantii legali Negrea Viorel Constantin care este si presedinte al consiliului de administratie, **a inregistrat ilegal in evidenta contabila 23 facturi, in realitate fictive**, emise de catre SC Figo Prod SRL Bucuresti, SC Olanesti Exim SRL Bucuresti, SC Eagle Company SRL Bucuresti, SC Es Trading SRL Bucuresti, SC Dongen Com SRL Craiova si SC Exserv SRL Craiova.

Inspectorii fiscali au stabilit in sarcina societatii, TVA de plata de **30,6 miliarde** lei pentru care s-au calculat dobanzi si penalitati de intarziere in suma de **8,2 miliarde** lei.

F. Tranzactionarea unor bunuri fara respectarea conditiilor legale

F.1. Persoane care practica activitatile libere fara detinerea unei autorizatii.

In goana lor de imbogatire rapida, multi dintre acestia incearca a gasi diverse solutii pentru evitarea platii taxelor si impozitelor, calcand in afara legii.

Astfel, au fost depistate persoane care practicau taximetria fara detinerea unei autorizatii. De asemenea exista soferi "angajati" care lucreaza pe masinile persoanelor autorizate, fara a achita insa impozitul pe venit. Acest fenomen da nastere si altui fenomen, cel al "muncii la negru". Au fost depistate peste 25 de astfel de cazuri de persoane impuse din oficiu la norma de venit cu aproximativ **130 milioane** lei si amendati.

Totodata, "**micii meseriasii**", respectiv croitori, zidari, dulgheri, tinichigii auto, sobari, dogari, au fost depistati ca prestau aceste activitati fara inregistrarea la organele fiscale. Acestea au fost impuse din oficiu la norma de venit si sanctionate cu amenzi contraventionale.

F.2. Achizitionarea de catre asociati sau actionari a unor mijloace fixe (imobile, terenuri sau utilaje) de la propria societate la o valoare inferioara pretului pietii si revanzarea acestora catre alte societati comerciale la preturi de 10 – 30 de ori mai mari

Administratorul **SC Alcom SA Brasov** cu obiect principal de activitate comertul cu amanuntul si engros a marfurilor alimentare si nealimentare a achizitionat ca persoana fizica, de la propria societate un imobil pentru care a platit suma de **160 milioane lei**, imobil care a fost revandut la numai **4 zile** catre societatea bancara **Eximbank** la suma de **4,5 miliarde lei**, reusind astfel prejudicierea societatii prin neinregistrarea unui venit suplimentar, si a bugetului de stat cu **1,8 miliarde lei**.

F.3. Inregistrarea unor exporturi fictive sau supraevaluate de marfuri sau utilaje

Acest mecanism a fost folosit si de **SC Termorom SRL Beius**, judetul Bihor, infiintata la 23 septembrie 2002, avand ca asociati pe cetatenii irakieni Husham A Zeidan si Senaf F Abed.

La doar 3 zile de la infiintare, prin imputernicitul Micu Flavius din Alba Iulia, societatea a simulat o aprovizionare de la firma tip "fantoma" **SC Calidia Impex SRL Bucuresti** cu masini unelte in valoare de **97 miliarde lei**, pe care nu le-a achitat.

Aceste mijloace fixe "aprovizionate" au fost "transportate" la Beius (judetul Bihor), pentru ca apoi, la doua zile sa fie "trimise" in portul Constanta in vederea exportarii lor in Siria.

Pentru aceste operatiuni, **SC Termorom SRL** a solicitat ilegal rambursarea de la bugetul de stat a sumei de **15,4 miliarde lei**, suma care a fost respinsa la rambursare.

Extinzandu-se verificarile si asupra altor afaceri derulate de cetateni irakieni impreuna cu Micu Flavius, a fost identificata **SC Ceramax SRL Alesd**, judetul Bihor, infiintata tot la 23 septembrie 2002, avand ca asociat pe cetateanul irakian Khald J. Mnajd, care a incercat acelasi procedeu, valoarea TVA solicitata fiind in suma de **15,4 miliarde lei**.

Urmare acestor incercari de fraudare a bugetului de stat, actele au fost inaintate institutiilor abilitate pentru continuarea cercetarilor atat impotriva administratorilor irakieni, cat si a imputernicitului Micu Flavius.

F.4. Inregistrarea unor cheltuieli diverse in evidenta contabila a societatilor comerciale cu actionari / asociati persoane nerezidente, in special a cheltuielilor cu presupuse prestari de servicii care au ca furnizor o persoana juridica straina, avand in cele mai multe cazuri acelasi administrator

Multe dintre societatile cu capital integral sau partial strain care desfasoara activitati comerciale pe teritoriul tarii noastre incearca, prin diverse metode si procedee, sa transfere in afara granitelor veniturile realizate in Romania, pe cai ilegale, avand ca scop evitarea impozitarii de statul roman.

Sumele scoase din Romania urmeaza adesea traseul asa ziselor paradisuri fiscale sau al firmelor off-shore externe, pentru ca ulterior sa ajunga neimpozitate la firmele "mama" sau in buzunarele asociatilor straini.

Una dintre aceste metode, de altfel si cea mai frecvent utilizata, este introducerea de cheltuieli diverse in evidenta contabila a societatii romanesti, in special pentru prestari de servicii, ce au drept furnizor o societate externa in relatie cu societatea care a investit in Romania (posibil administrate de aceeasi persoana). Aceste cheltuieli nu au o justificare "plauzibila" a prestatiei, fiind deseori doar scriptice, acoperite doar de contracte sau facturi externe.

SC Dafcochim SRL cu sediul in Targu Mures este o societate infiintata in 1994 si are ca principal obiect de activitate comerțul cu ridicata al produselor chimice. Societatea are capital privat (autohton si strain) fiind administrata de doi cetateni romani, Cojoc Iuliu si Fodor Radu si un cetatean ungar Turcu Janos, toti trei fiind si asociati. Pe langa acestia ca asociat este si firma Tavarone Trading LTD, cu sediul la Nicosia, in Cipru, persoana juridica straina, care detine o cota de participare de 47%.

In perioada septembrie 2001 – mai 2003, **firma a achizitionat un numar de 7 autoturisme de lux (5 masini BMW si 2 masini JAGUAR) in suma totala de 494.423 EURO si 188.000 DEM in sistem de leasing operational**, in toate cazurile locatorul fiind compania Tavarone Trading LTD din Nicosia, Cipru.

Din analiza contractelor de leasing in cauza si a documentelor justificative aferente **s-a retinut faptul ca valoarea autoturismelor a fost majorata fata de valoarea de intrare cu suma de 159.998 EURO reprezentand "chirie", element ce nu este specific contractelor de leasing.**

Beneficiul stabilit pentru aceste leasing-uri in contractele incheiate era de 22.900 EURO, obligatii asumate de SC Dafcochim SRL in favoarea companiei Tavarone Trading LTD Cipru.

Astfel, procentual, valoarea autoturismelor importate a fost majorata cu procente cuprinse intre 35% si 75% fata de valoarea de intrare a acestora.

Pentru a masca aceasta majorare, partile au prevazut, in anexa la contracte – defalcare rate – doua rubrici in care se defalca ratele de leasing, respectiv “principal” si “beneficiu”, aplicand cota de impozit asupra beneficiului. Utilizandu-se aceasta metoda, partile nu au reflectat beneficiile reale ale companiei Tavarone Trading LTD rezultate in urma tranzactiilor efectuate, in sensul ca valoarea “chiriei” a fost inclusa in rubrica “principal” desi aceste sume reprezinta o valoare adaugata pretului de intrare.

Asadar, unitatea a efectuat plati nejustificate la extern cu titlu de chirie, pentru care aceasta avea obligatia de a calcula, declara, retine si vira pe destinatia legala impozitul pe redeventa, aferent acestor sume.

Avand in vedere cele prezentate mai sus, in baza documentelor supuse verificarii si in raport cu prevederile legale in materie, inspectorii fiscali au luat masura recalcularii obligatiilor de plata fata de bugetul de stat, rezultand obligatii suplimentare in suma totala de **1,49 miliarde lei**.

F.5. Aplicarea unor cote reduse asupra profitului impozabil, desi societatile nu indeplineau conditiile legale care permiteau acest lucru

Astfel, **SC Steel Petrol SRL** a utilizat mai multe procedee prin care a reusit fraudarea bugetului de stat cu **peste 100 miliarde lei**. Una dintre acestea a atras atentia, si anume, societatea a **utilizat in anii 2000 – 2003 cotele de impozit pe profit de 5%, 6% si respectiv 21,5% desi nu indeplinea conditiile legale**. Conform legislatiei aflata in vigoare la acea data veniturile in valuta realizate din exportul bunurilor rezultate din activitatea proprie se impoziteaza cu o cota redusa.

Societatea nu a condus contabilitatea de gestiune, nu a utilizat conturile specifice activitatii de productie, practic cumpara “fier vechi pregatit” de la diverse societati comerciale care nu era descarcat in depozitele societatii, ci era dirijat de la locul de incarcare direct la export si se achita contravaloarea manoperei de taiat, sortat si incarcat fier vechi tertilor.

In concluzie, activitatea societatii nu se incadra in dispozitiile legale care ii permiteau utilizarea cotei reduse la calculul impozitului pe profit.

Ca urmare, organele de control, pentru perioada verificata, au determinat impozitul pe profit prin aplicarea cotei legale de 25%.

F.6. Neimpozitarea cotei parte din profitul brut reinvestit, desi societatile nu respectau prevederile legale

Astfel, **SC Recet Trade SA**, pentru anul 2001, a **considerat ca este scutita de plata impozitului pe profit aferent profitului reinvestit** in constituirea unei platforme betonate in incinta sediului administrativ al societatii.

Insa, **societatea nu avea acest drept**, deoarece nu a indeplinit toate conditiile legale: nu a intocmit si prezentat situatii partiale de lucrari si nu era inregistrata la Camera de Comert si Industrie ca intreprindere mica sau mijlocie. De asemenea, s-a constatat faptul ca o parte din materialele achizitionate

proveneau de la o societate comerciala al carei administrator era aceeaasi persoana cu cea care administra si SC Recet Trade SA, existand suspiciunea ca aceste tranzactii erau fictive.

In consecinta, organele de control au procedat la recalcularea impozitului pe profit aplicand cota legala de 25%, suma de plata la bugetul de stat atingand valoarea de **14,5 miliarde** lei.

F.7. Inregistrarea unor cheltuieli care nu sunt aferente veniturilor societatii, cum sunt cele aferente bunurilor si serviciilor de uz strict personal sau a unor cheltuieli care nu au la baza documente justificative

La un **cabinet medical individual**, in urma controlului efectuat de inspectorii fiscali, s-au determinat cheltuieli neaferente veniturilor in suma de **0,35 miliarde** lei, pentru anul 2000, constand in asigurari de viata si **0,15 miliarde** lei pentru anul 2001, reprezentand contravaloarea unui aparat medical ce a fost inclus pe cheltuieli in luna in care a fost achizitionat. Astfel, s-a determinat un impozit pe venit suplimentar in suma de **0,19 miliarde** lei, suma pentru care s-a emis o noua decizie de impunere.

Inspectorii fiscali au descoperit la un **cabinet de avocatura cheltuieli** aferente exercitiului 2002, **privind amenajarea interiorului spatiului de desfasurare a activitatii**, constand in montarea de geamuri termopan si placarea pardoselilor, in suma totala de **6,6 miliarde** lei. Mentionam ca **spatiul era inchiriat** pe o perioada cu termen limitat. Astfel, societatea nu trebuia sa inregistreze aceste cheltuieli in perioada anului 2002, deoarece aceasta investitie se amortiza proportional cu numarul de luni ramase pana la expirarea contractului de inchiriere. Inspectorii fiscali au recalculat venitul impozabil cu suma de 6,6 miliarde, inregistrat eronat in anul 2002.

In judetul Buzau, la o **asociatie familiala** care practica activitatea autorizata de cadastru, geodezie si cartografie, inspectorii fiscali au constatat ca au fost luate in considerare si cheltuielile aferente combustibililor, pieselor auto, convorbirilor telefonice, asigurarilor de viata si donatiilor. In consecinta s-a stabilit un impozit suplimentar de **36,5 milioane** lei, iar dosarul a fost inaintat organelor de cercetare penala.

VI. Conformarea voluntara prin imbunatatirea asistentei acordate contribuabililor

1. Perfectionarea sistemului de gestiune a contribuabililor

Pe parcursul anului 2003 a fost promovata o perfectionare a procedurilor privind inregistrarea fiscala in sensul unei mai bune evidente si monitorizari a obligatiilor de plata la bugetul de stat a fiecarui contribuabil, prin:

- renuntarea la calitatea de platitori de TVA a sucursalelor si altor subunitati fara personalitate juridica si elaborarea unei metodologii de scoatere din evidente a acestor platitori;
- completarea procedurilor de gestiune a contribuabililor prin introducerea componentei de vector fiscal si a procedurii de completare a acestuia;
- aprobarea organizarii si functionarii cazierului fiscal.

Informatizarea administratiei fiscale romane a condus la cunoasterea in orice moment a obligatiilor datorate bugetului de stat si modul de achitare al acestora.

Prin intermediul sistemului informatic, a fost creata o baza de date care arata, pentru fiecare contribuabil inregistrat, impozitele pe care acesta este obligat sa le plateasca, precum si declaratiile pe care trebuie sa le completeze si sa le transmita. Acest sistem, cunoscut sub denumirea de **“vector fiscal”**, permite Administratiei Fiscale sa aiba o imagine globala asupra fiecarui contribuabil si a fost dezvoltat cu asistenta spaniola, in cadrul proiectului de infratire derulat cu Administratia fiscala din Spania.

Utilizarea acestui sistem permite identificarea rapida a contribuabililor care nu si-au depus declaratiile sau si le-au depus cu intarziere, reprezentand un ajutor important pentru specialistii administratiei in agregarea datelor necesare pentru crearea profilului de risc al contribuabilului in functie de istoricul sau din punct de vedere al conformarii voluntare.

Acest sistem informatic si baza de date vor fi extinse si adaptate pentru a include si contributiile sociale, din punct de vedere al obligatiilor de declarare si plata.

Totodata, incepand cu luna septembrie 2003, s-a luat masura includerii in cererea de inregistrare fiscala a datelor referitoare la contributiile sociale pentru persoanele juridice care indeplinesc formalitatile administrative pentru inregistrarea si autorizarea functionarii.

2. Perfectionarea sistemului de gestiune a declaratiilor

Administratia fiscala a procedat la identificarea contribuabililor care nu au depus declaratiile de impozite si taxe si la aplicarea stricta a prevederilor Ordonantei Guvernului nr.68 din 1997 privind procedura de intocmire si depunere a declaratiilor de impozite si taxe in sensul luarii rapide a masurilor de impunere prevazute de lege.

Totodata, au fost elaborate proceduri privind emiterea deciziilor de impunere pentru plati anticipate cu titlu de impozit, precum si procedura stabilirii din oficiu a impozitului pe venit la persoanele fizice.

Pe parcursul anului 2003 au fost adoptate numeroase masuri privind imbunatatirea permanenta a declaratiilor, atat in ceea ce priveste forma, continutul si procedurile de declarare, precum si adaptarea acestora la modificarile legislative si necesitatile de administrare.

Astfel, a fost introdusa depunerea in format electronic a principalelor declaratii de la agentii economici, respectiv: fisele fiscale, decontul privind taxa pe valoarea adaugata, declaratia privind obligatiile de plata la bugetul de stat. Depunerea in format electronic pe suport magnetic faciliteaza in administratie o gestionare si un control mult mai usor al declaratiilor.

Departamentul de Administrare Fiscala a participat la crearea Sistemului Electronic National impreuna cu Ministerul Comunicatiilor si Tehnologiei Informatiei, urmand sa dezvolte actualul sistem de depunere pe cale electronica a declaratiilor fiscale. De asemenea, a fost initiata procedura interna privind preluarea si prelucrarea datelor in format electronic.

Dezvoltarea acestor masuri reprezinta o schimbare majora, de trecere de la o unica posibilitate de a contacta administratia fiscala la oportunitatea de a accesa un site de oriunde din tara sau strainatate pentru a obtine un formular si a afla mai multe detalii despre modul in care acesta se completeaza sau chiar de a rezolva complet, o problema in relatia cu administratia.

3. Imbunatatirea serviciilor pentru contribuabili

In cursul anului 2003, s-a implementat si s-a asigurat asistenta fiscala pentru contribuabili, persoane fizice si juridice, prin mijloace specifice, respectiv, informatii telefonice, raspunsuri in scris si prin intermediul postei electronice, raspunzandu-se astfel la intrebarile formulate de contribuabili.

Totodata, departamentul de administrare fiscala a derulat campanii de informare privind impozitul pe venit prin elaborarea de pliante si afise, actualizarea permanenta a continutului activitatii de asistenta a contribuabililor de pe pagina de Internet a Ministerului Finantelor Publice, programe radio-tv.

Principalele date statistice care definesc activitatea desfasurata de Departamentul de Administrare Fiscala in ceea ce priveste asistenta contribuabililor sunt:

- 23.800 apeluri telefonice solutionate;
- 2.400 raspunsuri prin e-mail;
- 1.850 raspunsuri la scrisori.

Din datele mai sus mentionate rezulta interesul real si permanent al contribuabililor de a fi informati in legatura cu dispozitiile legale referitoare la impozite si taxe.

Pentru satisfacerea acestui interes se urmareste punerea la dispozitia contribuabililor a unor facilitati prin care se urmareste cresterea conformarii voluntare a acestora, cum ar fi:

- organizarea la nivelul departamentului de administrare fiscala a unui birou de relatii care raspunde intrebarilor contribuabililor prin intermediul telefonului;
- asistenta fiscala prin intermediul paginii de Internet a Ministerului Finantelor Publice si furnizarea raspunsurilor la solicitarile primite de la contribuabili pe aceasta cale;
- facilitarea procesului de indeplinire a obligatiilor fiscale prin intermediul aplicatiilor informatice puse la dispozitia agentilor economici de catre Ministerul Finantelor Publice:
 - ♦ programul pentru calculul impozitului pe veniturile salariale si asimilate acestora;
 - ♦ programul de completare a declaratiei de venit;
 - ♦ programul de completare, modificare si listare a fiselor fiscale de tip FF1/FF2, cu procedura de regularizare a impozitului anual pentru persoanele care indeplinesc conditiile necesare.
 - ♦ programul pentru prelucrarea asistata, validarea, listarea si obtinerea formatului electronic al declaratiilor fiscale;
 - ♦ programul pentru verificarea on-line a corelatiilor, listarea formularelor de situatii financiare necomplete, folosite ca instrumente de lucru si listarea formularelor de situatii financiare completate cu datele preluate si verificate.

Este de mentionat faptul ca aceste programe se pot obtine gratuit prin prezentarea contribuabilului la unitatea fiscala de care apartine si copierea programelor respective pe dischete sau prin accesarea paginii de Internet a Ministerului Finantelor Publice.

Pentru desfasurarea in conditii optime a campaniei de depunere a declaratiilor de venit global si imbunatatirea nivelului de informare a contribuabililor, au fost intocmite materiale informative, respectiv afise si pliante, care sa puna la dispozitia contribuabililor toate datele de care acestia au nevoie pentru cunoasterea tuturor aspectelor referitoare la modul de determinare si calcul al impozitului pe venitul global. Materialele respective au fost transmise, in format electronic, tuturor directiilor generale ale finantelor publice judetene si totodata au fost tiparite, in vederea distribuirii acestora la administratiile finantelor publice ale sectoarelor municipiului Bucuresti.

Incepand cu acest an a fost aplicat, la scara nationala, sistemul de trimitere/primire, prin posta, a declaratiilor de venit catre/de la contribuabili, urmarindu-se eliminarea afluxului mare de persoane la ghiseele administratiilor fiscale din perioada campaniei de depunere a declaratiilor de venit. Acest serviciu a constat in trimiterea la domiciliul contribuabililor a formularelor fiscale, completarea de catre acestia a declaratiilor conform instructiunilor primite si retransmiterea intr-un plic preadresat la unitatea fiscala de domiciliu.

Totodata, pentru cresterea transparentei si solitudinii administratiei finantelor publice fata de contribuabili, s-a realizat extinderea si in teritoriu a liniilor telefonice hot-line permanente, precum si suplimentarea acestora in perioadele de varf de depunere a declaratiilor de impozite si taxe.

O parte dintre actiunile desfasurate in 2003 vor face obiectul activitatii Agentiei Nationale de Administrare Fiscala si in anul 2004. Astfel, se are in vedere continuarea si imbunatatirea asistentei fiscale pentru contribuabili prin mijloace specifice (in scris, telefonic, e-mail), precum si oferirea de servicii care sa vina in intampinarea cerintelor contribuabililor, cum ar fi transmiterea prin posta a declaratiilor, programe informatice, campanii publicitare, programe radio-tv de informare etc.

Strategia de actiune a Administratiei prevede oferirea de servicii moderne si usor de utilizat pentru contribuabili. Scopul urmarit este sa ajute contribuabilii sa-si indeplineasca obligatiile.

Pentru aceasta, se vor elabora materiale de informare in asa fel incat sa se ofere informatii utile si reprezentative atat pentru contribuabili, cat si pentru structurile teritoriale ale administratiei fiscale. Printr-o informare de buna calitate se va diminua contactul direct dintre contribuabil si administratia fiscala, cu beneficii in ce priveste o imagine imbunatatita si reducerea cheltuielilor de administrare a impozitelor.

Serviciile oferite contribuabililor prin pagina de Internet a Ministerului sunt permanente, dar, tinand cont de nivelul inca redus de acces la Internet din prezent, un efect deosebit se va obtine prin editarea de brosure, foi volante sau afise cuprinzand informatii si explicatii pentru usurarea indeplinirii sarcinilor fiscale ale contribuabililor.

Ministerul Finantelor Publice urmareste sa se realizeze o informare uniforma a contribuabililor indiferent de resedinta acestora sau de mijlocul de contact folosit. In ceea ce priveste obiectivele pentru anul 2004, un rol important revine infiintarii unui centru unic pentru asistenta contribuabili, dotat cu aparatura moderna, care ar inlatura povara si presiunea foarte mare existenta in acest moment asupra administratiilor finantelor publice din tara.

In cadrul acestui centru, destinat contribuabililor, se vor desfasura activitati, programe si informari in vederea realizarii scopurilor pentru care acesta a fost infiintat, respectiv facilitarea realizarii obligatiilor fiscale si conformarea voluntare:

- campanii de informare si de depunere a declaratiilor de impozite si taxe;
- monitorizarea relatiei cu contribuabilii prin analiza activitatii structurilor teritoriale si a intrebarilor frecvente adresate de contribuabili;
- dezvoltarea si promovarea mijloacelor moderne de asistenta (e-mail, Internet, e-filing etc.);
- claritatea informatiilor oferite contribuabililor prin intermediul diferitelor materiale publicitare, comunicate de presa, privitoare la cele mai importante drepturi si obligatii, graficul momentelor de plata a taxelor si explicatii privind legislatia specifica;
- personalizarea asistentei acordate diferitelor grupuri tinta;
- dezvoltarea sistemului de intrebari si raspunsuri existent pe pagina de Internet prin crearea unei baze de date structurate pe subiecte din legislatia fiscala. Cu acest instrument se va asigura atat coerenta asistentei contribuabililor la nivelul intregului teritoriu, cat si oferirea de informatii corecte, rapide si documentate.

Mentionam ca realizarea unui centru unic de asistenta face si obiectul proiectului PHARE privind cresterea nivelului de colectare a impozitelor prin imbunatatirea conformarii voluntare a contribuabililor.

Proiectul, a carui derulare va demara in anul 2004, are urmatoarele obiective :

- intarirea capacitatii structurilor centrale si locale ale administratiei fiscale de a proiecta si organiza in mod eficient campanii de informare, avand ca rezultat instruirea cu caracter teoretic si practic a personalului fiscal;
- cresterea nivelului de conformare voluntara a contribuabililor si imbunatatirea mecanismelor folosite de administratia fiscala, prin noi metode folosite pentru informarea contribuabililor si educarea viitorilor contribuabili, in colaborare cu Ministerul Educatiei, oferirea de servicii de calitate si asistenta pentru contribuabili in doua unitati pilot, precum si infiintarea unui centru unic pentru asistenta contribuabililor in Bucuresti ;
- imbunatatirea imaginii generale a administratiei fiscale in randul publicului, prin initierea de contacte cu diverse grupuri de contribuabili, pe baza rezultatelor sondajelor de opinie;
- dezvoltarea de abilitati personale si imbunatatirea comportamentului functionarilor in relatia cu publicul, prin instituirea unor programe de pregatire ale personalului din asistenta.

VII. Obiective strategice ale Agentiei Nationale de Administrare Fiscala

1. Adaptarea Administratiei Fiscale din Romania la standardele europene prin continuarea cooperarii internationale

Agentia Nationala de Administrare Fiscala, ca organism unitar de administrare si colectare a veniturilor la bugetul general consolidat, avand la baza activitatii sale si indeplinirea prioritatilor strategice ale societatii romanesti, respectiv integrarea in cadrul Uniunii Europene, va continua, pe termen lung, politica initiata si implementata de Ministerul Finantelor Publice, de cooperare cu alte structuri internationale care au aceleasi atributii in domeniul administrarii si colectarii veniturilor. Cooperarea internationala se va desfasura la toate nivelele organizatorice ale structurilor participante si va constitui baza realizarii programelor care, puse in aplicare, vor avea ca rezultat imbunatatirea si eficientizarea activitatii derulate de Agentia Nationala de Administrare Fiscala in administrarea si colectarea veniturilor la bugetul de stat, precum si indeplinirea aquis-lui comunitar.

Programele care vor face obiectul cooperarilor internationale la care vor participa reprezentantii Agentiei Nationale de Administrare Fiscala vor aborda o serie de probleme si aspecte cu care se confrunta in prezent agentia fiscala, dar vor reliefa si solutiile care se vor pune in aplicare de catre partea romana in vederea cresterii gradului de colectare a veniturilor la bugetul de stat

Prin intermediul cooperarii internationale initiate de Agentia Nationala de Administrare Fiscala se vor stabili metodele pentru realizarea obiectivelor propuse in ceea ce priveste activitatea de control, de colectare a veniturilor la bugetul de stat, de executare silita, de implementare a programelor informatice in conformitate cu standardele internationale.

Astfel, un prim pas facut in aceasta directie a fost conventia de twinning incheiata intre Departamentul de Administrare Fiscala si autoritatea administrativa a Republicii Franceze care a avut ca principal punct de dezbatare consolidarea si dezvoltarea administratiei responsabile de veniturile statului.

Solutiile furnizate de partea franceza, in vederea dezvoltarii capacitatii administrative si de colectare a agentiei, s-au concentrat asupra reorganizarii structurilor si ameliorarii capacitatilor de conducere a activitatii de colectare a

veniturilor statului. O parte din obiectivele care au constituit tematica conventiei au fost deja realizate de partea romana, respectiv constituirea unei administrari speciale a marilor contribuabili si administrarea unitara a impozitelor varsate la bugetul de stat (contributiile sociale). Imbunatatirea conducerii administratiei, prin punerea in aplicare a unei conduceri eficiente si dezvoltarea sistemelor informatice prin crearea unei baze de date centrale vor constitui o alta sarcina pe care si-a asumat-o administratia fiscala romana in cadrul conventiei de twinning.

In perspectiva integrarii Romaniei in Uniunea Europeana si indeplinirii conditiilor comunitare de participare la tranzactiile comerciale in cadrul Departamentului de Administrare Fiscala s-a organizat un colectiv de lucru care are ca principala sarcina infiintarea Biroului Central de Legaturi, organism care va actiona in calitate de reprezentant autorizat al administratiei fiscale romane pentru realizarea schimbului de informatii privind operatiunile intracomunitare realizate cu celelalte state membre din Uniunea Europeana. Acest colectiv de lucru a beneficiat de asistenta de specialitate a expertilor din cadrul Administratiei fiscale spaniole, in baza unei conventii de asistenta incheiata intre Romania si Spania.

Schimbul de informatii se va realiza, pe de o parte, intre Biroul Central de Legaturi si structurile teritoriale cu atributii de control fiscal, iar pe de alta parte, intre Biroul Central de Legaturi si administratiile fiscale din tarile Uniunii Europene.

Cu toate ca, schimbul oficial de informatii cu statele Uniunii Europene prin Biroul Central de Legaturi va incepe odata cu aderarea Romaniei la Uniunea Europeana, data preconizata fiind 2007, Romania trebuie sa fie pregatita ca pana la acea data, sa aiba alocate deja numerele de identificare si sa poata furniza datele solicitate in acest sens de celelalte state.

2. Imbunatatirea colectarii veniturilor bugetare

Un alt obiectiv al Agentiei Nationale de Administrare Fiscala il constituie imbunatatirea colectarii impozitelor, taxelor si altor venituri ale bugetului de stat, precum si a veniturilor bugetului asigurarilor sociale de stat, bugetului asigurarilor pentru somaj, bugetului Fondului national unic de asigurari sociale de sanatate.

Pentru realizarea acestui obiectiv, Agentia Nationala de Administrare Fiscala va continua aplicarea masurilor dezvoltate in cadrul Departamentului de administrare fiscala, dintre care enumeram:

- imbunatatirea administrarii declaratiilor de venit global si a bazei de date a contribuabililor persoane fizice;
- declansarea procedurilor de executare silita pentru toate obligatiile bugetare restante, exceptand obligatiile bugetare pentru care au fost aprobate inlesniri la plata;
- pregatirea dosarelor pentru cauze de insolvabilitate a contribuabilului, inventarierea contribuabililor care nu mai exista;

- utilizarea procedurilor de acordare a esalonarii la plata a obligatiilor bugetare in vederea solutionarii problemei arieratelor;
- obtinerea de informatii pentru imbunatatirea actiunii de colectare a obligatiilor bugetare;
- elaborarea strategiei de management al riscului in vederea utilizarii acestora in activitatea de control fiscal.

3. Diminuarea arieratelor la bugetul general consolidat

Înca din cursul anului 2003 am încercat sa dezvoltam cele mai bune practici pentru eliminarea distorsiunilor care apar în momentul neonorarii obligatiilor fata de bugetul general consolidat. Pe baza recomandarilor expertilor straini și a analizelor efectuate în cadrul Departamentului de Administrare Fiscala, am reușit sa perfectionam procedurile aplicate pentru incurajarea platii voluntare a obligatiilor fiscale de catre contribuabili și reducerea arieratelor.

Printre masurile de prevenire a constituirii arieratelor si de recuperare a acestora pe care intentionam sa le aplicam pe parcursul anului 2004 sunt:

- urmarirea operativa a comportamentului contribuabililor in ceea ce priveste declararea și plata obligatiilor constituite prin dezvoltarea sistemului informatic existent la nivelul unitatilor fiscale teritoriale.
- actionarea rapida asupra celor care nu platesc, desi și-au declarat obligatiile constituite. Prin noua organigrama a Agentiei Nationale de Administrare Fiscala, am prevazut înfiintarea unui departament de investigatii fiscale care va îndeplini functia de control operativ a activitatii agentilor economici.
- urmarirea respectarii înlesnirilor la plata acordate si a platilor curente și in cazul pierderii înlesnirilor aplicarea masurile de executare silita prevazute de Ordonanta Guvernului nr. 61 din 2002. Nerespectarea termenelor de plata si a cuntemurilor de catre unii agenti economici, are drept consecinta pentru aceia care au beneficiat de reducerea sau scutirea de dobanzi si penalitati de intarziere de repunerea acestora in evidenta organelor fiscale, acestea avand obligatia inceperii sau a continuarii executarii silitite, pentru toate obligatiile datorate si neachitate bugetului de stat.
- monitorizarea primilor 100 mari debitori și stabilirea de tinte trimestriale pentru recuperarea arieratelor. Astfel, vom continua procesul de reorganizare început în cursul anului 2003 prin dezvoltarea Departamentului de administrare a marilor contribuabili, care a reușit colectarea a peste 97% din obligatiile curente ale acestora si a peste 15% din obligatiile restante la 31 decembrie 2002.
- fixarea de responsabilitati concrete organelor fiscale teritoriale. Astfel, personalul din cadrul directiilor finantelor publice judetene va trebui sa îndeplineasca anumite criterii de performanta pentru a putea beneficia de o salarizare corespunzatoare. La sfârșitul anului 2003, am identificat o serie de judete care au înregistrat creșteri semnificative ale arieratelor fata de finele anului

2002, cu creșteri de peste 100%. Acestea vor avea parte de o atenție specială din partea conducerii Agenției Naționale de Administrare Fiscală pentru ca printr-un efort conjugat să se reușească diminuarea volumului arrieratelor.

4. Diminuarea evaziunii fiscale

Evaziunea fiscală reprezintă un fenomen social – economic cu care se confruntă toate statele lumii, având efecte negative asupra dezvoltării economice sănatoase. Eradicarea totală a evaziunii fiscale este imposibilă, astfel încât inspectorii fiscali încearcă doar o limitare rezonabilă a acesteia. Statul, prin mijloacele pe care le deține și cu instituțiile pe care le are în subordine, trebuie să se angajeze cu toate forțele pe linia identificării și combaterii evaziunii fiscale și a efectelor acesteia.

În acest scop, în cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, a fost înființată Direcția de Investigatii Fiscale, structura care va avea ca principal rol identificarea și combaterea evaziunii fiscale. În acest sens, aceasta va avea o serie de competențe și atribuții care îi vor permite să acționeze sistematic și eficient pentru preîntâmpinarea, limitarea și sancționarea fenomenului evaziunii fiscale.

Direcția de Investigatii Fiscale va iniția, va dezvolta și va pune în aplicare practici și metode noi care să conducă la limitarea fenomenului de evaziune fiscală.

Pe baza informațiilor proprii și a celor primite din teritoriu sau de la alte organe abilitate cu atribuții de control, inspectorii din cadrul Direcției de Investigatii Fiscale vor declanșa acțiuni de control inopinat și operativ și verificări încrucișate, în vederea prevenirii și combaterii cazurilor de evaziune fiscală prin identificarea agenților economici care se sustrag de la plata obligațiilor fiscale și a tuturor operațiunilor ilegale, frauduloase și “îngerilor financiare” pe care aceștia le practică în vederea obținerii de venituri și profituri ilicite.

Pentru realizarea acestui obiectiv strategic, respectiv diminuarea evaziunii fiscale, va fi creat și un serviciu însărcinat cu selectarea contribuabililor care urmează a fi verificați. În cadrul acestui serviciu se va face programarea acțiunilor de inspecție și selecția contribuabililor, pe baza analizei de risc. Alegerea contribuabililor care vor fi verificați este o alegere strategică și ea nu trebuie lăsată la inițiativa serviciilor de control.

Printre principalele proceduri de lucru necesare îndeplinirii obiectivului propus care vor fi adoptate în cadrul acestui serviciu sunt:

- captarea datelor relevante pentru lupta împotriva evaziunii fiscale;
- obținerea de surse alternative sau cele cu indicii de informații;
- legătura cu diverse registre și entități;
- proiectarea campaniilor de captare a datelor.

Trecerea la o programare a inspectiilor fiscale si la o selectie rationala a contribuabililor care urmeaza a fi verificati reprezinta o necesitate, avand in vedere resursele umane de care va dispune Agentia Nationala de Administrare Fiscala. Noul serviciu va initia si va dezvolta criteriile si procedurile care stau la baza analizei riscului pentru fiecare contribuabil care urmeaza sa faca obiectul unui control, si in special sa exploateze ansamblul de controale realizate de catre organele de control care vor redacta fisele de analiza a inspectiilor fiscale pe care le-au efectuat.

Totodata, serviciul respectiv ar putea cere realizarea de verificari test pentru a valida schemele de analiza pe care le dezvolta si va avea un rol important in selectarea cererilor de rambursare, stabilind care dintre acestea ar putea face obiectul unui control.

5. Cresterea gradului de conformare voluntara

Un alt obiectiv pe termen termen lung al Agentiei Nationale de Administrare Fiscala il reprezinta cresterea gradului de conformare voluntara a contribuabililor. Aceasta se va preocupa permanent de perfectionarea procedurilor care trebuiesc indeplinite de contribuabili in vederea achitarii obligatiilor bugetare, avand drept rezultat cresterea gradului de conformare voluntara a acestora.

In cadrul proiectului de colaborare bilaterala cu Olanda intitulat "Sprijinirea Administratiei Fiscale Romane in procesul de adaptare la standardele europene" s-a pus accentul pe latura comportamentala a conformarii voluntare, o activitate deosebit de importanta fiind cea de educare a viitorilor contribuabililor.

Administratia Fiscala Romana a considerat ca a sosit momentul pentru orientarea activitatii de asistenta si educare a contribuabililor si catre acel segment de populatie care nu a primit pana acum atentie pe care o merita – viitorii contribuabili, care trebuie constientizati, inca de la varste fragede, asupra necesitatii impozitelor si a rolului pe care acestea il joaca in orice societate moderna.

In acest scop, in baza unui protocol de colaborare incheiat intre Ministerul Finantelor Publice si Ministerul Educatiei, Cercetarii si Tineretului, va fi introdus, in cadrul programei de invatamant obligatoriu, un modul dedicat educatiei fiscale (ca si componenta a educatiei civice).

Educarea copiilor pe parcursul procesului obisnuit de invatamant presupune un efort mic si costuri reduse pentru administratie si are ca efecte principale atat familiarizarea elevilor cu sistemul fiscal cat si usurarea sarcinii Administratiei Fiscale de responsabilizare a viitorilor contribuabili.

În vederea desfășurării acestei activități de educare, Departamentul de Administrare Fiscală și partea olandeză au produs un număr de 1.250 de pachete educaționale care au fost transmise în teritoriu, un pachet educațional constând în:

- o caseta video cu un desen animat dublat în limba română, desen animat cu tema educațională și cu titlul “Doamne, ce fac astia cu banii noștri?”;
- o carte de povești ce prezintă copiilor, într-o manieră facilă și prietenoasă, ce sunt impozitele și cum acestea joacă un rol benefic în societate;
- o carte de scurtă istorie a impozitelor și taxelor, având 10 capitole ce prezintă evoluția impozitelor paralel cu evoluția societății umane;
- o planșă decupabilă pentru copii de vârste mai mici, cu tema “Cum să umplem vistieria statului”;
- o bandă desenată interactivă pentru pagina de Internet a Ministerului Finanțelor Publice;
- un ghid al profesorilor care vor preda cunoștințe fiscale.

Toate aceste materiale au fost puse la dispoziția tinerilor contribuabili și a personalului didactic, în cadrul unei secțiuni speciale de tineret a paginii de Internet a Ministerului Finanțelor Publice.

De asemenea, Agenția Națională de Administrare Fiscală va iniția o serie de măsuri organizatorice și proceduri informatice, atât pentru persoanele fizice cât și pentru persoanele juridice, care vor conduce la o administrare și o colectare mai eficiente a impozitelor precum și o adaptare la nevoile contribuabililor.

Un prim pas făcut în direcția informatizării administrației fiscale a fost implementarea sistemului informatic care a condus la cunoașterea în orice moment a obligațiilor datorate bugetului de stat și modul de achitare al acestora. Prin intermediul sistemului informatic, a fost creată o bază de date care arată, pentru fiecare contribuabil înregistrat, impozitele pe care acesta este obligat să le plătească, precum și declarațiile pe care trebuie să le completeze și să le transmită. Acest sistem informatic și baza de date vor fi extinse și adaptate pentru a include și contribuțiile sociale, din punct de vedere al obligațiilor de declarare și plată.

Pentru asistența fiscală acordată contribuabililor, persoane fizice și juridice, se are în vedere îmbunătățirea permanentă a modelului de declarații pentru persoanele fizice, în vederea rationalizării acestora și adaptării la necesitățile de administrare precum și utilizarea unor metode moderne de depunere a declarațiilor cu un conținut mare de informații, generalizarea depunerii în format electronic a fiselor fiscale întocmite de angajatori și a declarației informative depuse de platitorii de venituri, inițierea procedurilor pentru transmiterea declarațiilor fiscale și a raportărilor contabile ale agenților economici persoane juridice utilizând tehnologia Internet.

Totodata, se va dezvolta sistemul de depunere pe cale electronica a declaratiilor fiscale, pe site-urile proprii, prin:

- initierea conceperii unor modele de declaratii standardizate, care sa le inlocuiasca pe cele existente, cu consecinta simplificarii procedurii de depunere a declaratiilor, prin unificarea formularului de declarare cu cel de plata;
- rationalizarea formularelor in vederea eliminarii birocratiei si unificarea sistemului declarativ privind contributiile sociale datorate de angajatori cu cel privind impozitele si taxele datorate la bugetul de stat. Unificarea procedurilor de declarare cu cele existente va conduce la usurarea poverii declarative a contribuabilului, care va depune intr-un singur loc si la acelasi termen, o singura declaratie privind impozitele, taxele si contributiile sociale datorate la bugetul de stat consolidat.

Asistenta fiscala acordata contribuabililor, initiata in cursul anului 2003, va continua, intr-o forma imbunatatita, si pe parcursul anului 2004, prin infiintarea unui centru unic pentru asistenta contribuabili, dotat cu aparatura moderna, care ar inlatura povara si presiunea foarte mare existenta in acest moment asupra administratiilor finantelor publice din tara.

In cadrul acestui centru se vor desfasura activitati, programe si informari in vederea realizarii scopurilor pentru care acesta a fost infiintat, respectiv facilitarea realizarii obligatiilor fiscale si a conformarii voluntare de catre contribuabili.

Mentionam ca realizarea unui centru unic de asistenta face si obiectul proiectului PHARE privind cresterea nivelului de colectare a impozitelor prin imbunatatirea conformarii voluntare a contribuabililor. Prin aceasta se va realiza imbunatatirea imaginii generale a administratiei fiscale in randul publicului, prin initierea de contacte cu diverse grupuri de contribuabili, oferirea de servicii de calitate, intarirea capacitatii structurilor centrale si locale ale administratiei fiscale de a proiecta si organiza in mod eficient campanii de informare si cresterea gradului de conformare voluntara a contribuabililor prin noi metode folosite in informarea acestora si educarea viitorilor contribuabili.

VIII. Planul anual al Agentiei Nationale de Administrare Fiscala

Reforma institutionala realizata la nivelul Ministerului Finantelor Publice a avut drept scop îmbunatatirea managementului global al administrarii veniturilor bugetului de stat și este determinata atat de factori interni respectiv, schimburile relativ rapide și continue în societatea romaneasca, mentalitatea la nivel de individ cu efecte importante asupra conformarii voluntare a contribuabilului și asupra atitudinii fiecarui functionar fiscal în relatia cu contribuabilii, cat si de factori externi respectiv, evolutiile care au loc la nivelul celorlalte state ale lumii, care influenteaza și societatea romaneasca, obligatiile asumate de Romania odata cu exprimarea dorintei de aderare la Uniunea Europeana, mediul de afaceri orientat din ce în ce mai mult în plan international.

Organizarea Agentiei Nationale de Administrare Fiscala a avut în vedere adaptarea administratiei fiscale romanesti la tendintele manifestate pe plan international respectiv, model de structura tip agentie organizata pe functii si contribuabili orientata spre calitatea serviciilor publice, puternic informatizata si cu o strategie proprie.

Planul de actiune al Agentiei Nationale de Administrare Fiscala a fost conceput astfel incat sa se obtina, în cel mai scurt timp posibil, rezultate notabile în administrarea veniturilor bugetare pentru care este competenta potrivit dispozitiilor legale si constituie baza elaborarii planurilor de actiune ale fiecarei structuri din cadrul Agentiei Nationale de Administrare Fiscala.

Obiectivele strategice ale Agentiei Nationale de Administrare Fiscala pe anul 2004 se concretizeaza în:

□ **Realizarea unei evidente clare si precise a contribuabililor, precum si a obligatiilor declarative si de plata ale acestora.** Revizuirea si actualizarea permanenta a dosarului fiscal si a fisei pe platitor, atat pe suport hartie, cat si pe suport informatic. Acest obiectiv poate fi realizat prin realizarea urmatoarelor obiective specifice:

- cresterea gradului de depunere voluntara a declaratiilor de obligatii catre bugetul de stat si bugetul de asigurari sociale de stat cu 10%;
- reducerea timpului de actualizare în cadrul evidentei pe platitor a obligatiilor restante cu 20%;
- cresterea gradului de conformare voluntara a contribuabililor în plata impozitelor, taxelor si contributiilor cu 10%;

- reducerea timpului afectat inregistrării fiscale la 24 de ore;
- reducerea ponderii informațiilor perimate existente în baza de date privind contribuabilii cu 10%.

❑ **rambursarea / compensarea taxei pe valoarea adăugată în timp real;**

❑ **dezvoltarea controlului și investigației fiscale în compartimente eficiente**, astfel încât activitățile specifice de administrare a veniturilor bugetare să nu mai constituie o povară pentru contribuabilii care se conformează voluntar integral și la termen, iar fraudă și evaziunea fiscală, ca mijloace de îmbogățire în detrimentul statului și contribuabililor onesti, să se pastreze la nivelul unor parametrii cât mai reduși;

❑ **creșterea responsabilității în planul structurilor teritoriale** cu atribuții operative pentru îndeplinirea directivei de reducere a arrieratelor, inclusiv prin utilizarea mai largă și cu îndrăzneală a procedurilor de executare silită;

❑ **stimularea activităților de aplicare întocmai a disciplinei financiar-fiscale**, în special a celei care reglementează utilizarea caselor de marcat și sistemul de antrepoziție fiscală;

❑ **preluarea și integrarea administrării veniturilor bugetare reprezentând contribuții sociale** în sistemul de administrație fiscală a veniturilor bugetului de stat și realizarea colectării acestor venituri în mod eficient:

- preluarea documentelor și actualizarea bazelor de date ale structurilor operative cu informațiile aferente contribuțiilor sociale;
- pregătirea condițiilor necesare preluării activității de declarare și colectare a contribuțiilor sociale datorate de persoanele fizice care nu au calitatea de angajat sau asimilate acesteia;
- preluarea activității de declarare și colectare a contribuțiilor sociale datorate de persoanele fizice care nu au calitatea de angajați sau asimilați acestora.

❑ **creșterea operativității și corectitudinii în soluționarea contestațiilor** formulate de agenții economici;

❑ **utilizarea indicatorilor bugetari în aprecierea colectării veniturilor bugetului de stat și bugetului asigurărilor sociale**. Realizarea colectării conform parametrilor din Legea bugetară anuală să constituie și condiție de stimulare și salarizare pentru toți funcționarii administrației fiscale;

❑ **creșterea profesionalismului și a conduitei morale a tuturor funcționarilor din administrația fiscală**. Urmarirea modului de conformare de către funcționarii din administrația fiscală a prevederilor Codului de conduită profesională;

□ **promovarea si utilizarea de metode si mijloace moderne in masura sa conduca la realizarea unei relatii de parteneriat intre administratia fiscala si contribuabili.** Imbunatatirea activitatii desfasurate in cadrul Ghiseului unic de asistenta a contribuabililor organizat la nivelul municipiului Bucuresti. Organizarea si desfasurarea de intalniri lunare cu casele de avocati, de consultanta si camerele de comert mixte.

Aceste obiective se vor concretiza in:

- ❖ asigurarea colectarii veniturilor bugetare reprezentand impozite, taxe, alte venituri ale bugetului de stat si contributii sociale, conform competentelor, la nivelul veniturilor stabilite prin Legea bugetului de stat si Legea bugetului asigurarilor sociale de stat.
- ❖ reducerea volumului arieratelor inregistrate de contribuabili la 31 decembrie 2003;
- ❖ cresterea numarului de contribuabili care isi indeplinesc voluntar obligatiile declarative si de plata privind impozitele, taxele si contributiile sociale;
- ❖ intensificarea supravegherii si detectarii fraudei fiscale;
- ❖ extinderea actiunilor pentru acordarea de asistenta contribuabililor in principal prin crearea de programe informatice ajutatoare necesare realizarii unei relatii de parteneriat intre administratia fiscala si contribuabili.
- ❖ asezarea relatiei contribuabil – administratie fiscala pe un nivel mai inalt al calitatii si eficientiei, precum si schimbarea imaginii pe care o au lucratorii de la “ghiseu” fata de contribuabil.